ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਟ੍ਰੈਕਟ ਨੰ. 106

ਅਬਿਨਾੀ ਲੀਲ੍ਹਾ

ਪ੍ਰਕਾਕ

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰ ਕੇਂਦਰ

ਰਣਜੀਤ ਨਗਰ,

ਪਟਿਆਲਾ ।

ਮਈ 2013	ਸੰਮਤ ਾਲਸਾ 312	ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 8,000

ਆਪ ਪੜ੍ਹੋ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਓ ਜੀ ।

ਅਬਿਨਾੀ ਲੀਲ੍ਹਾ

ਲੇਖਕਾ ਰਥ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ
A World Beyond ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ

ਅਨੁਵਾਦਕ :
ਡਾ. ਆਤਮ ਸਿੰਘ
ਪ੍ਰੈਸਰ ਤੇ ਮਖੀ (ਰਿਟਾ.)
ਮਾਨਵ ਭਾਾ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ,
ਪਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

ਪ੍ਰਕਾਕ
ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰ ਕੇਂਦਰ
ਰਣਜੀਤ ਨਗਰ,
ਪਟਿਆਲਾ ।

ਮੋ: 98151-56818, 95018-77116, 0175-2359328
www.gurmatvichar.info
e-mail : sdkajitsingh@yahoo.co.in
kajit@gurmatvichar.info

ਮਲ : 30/-

ਨਵੀਂ ਐਡੀਨ ਬਾਰੇ

ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ, ਪਰਲੋਕ ਵਿੱਚ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਬਾਰੇ, ਰੁਥ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ ਏ ਵਰਲਡ ਬਿਆਂਡ ਦਾ ਡਾਕਟਰ ਆਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਨੁਵਾਦ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕ ਰਹੱਸਮਈ ਦਿਲ ਟੁੰਬਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਮਨੁਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਉਦੇ ਲਈ ਪਰਭਾਵਾਲੀ ਰਚਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ 2003 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਤਿ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਇਸ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ, ਭਾਈ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕੰਮ ਛੱਡ ਬੈਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਇਸ ਦੀ ਮਗ ਦਿਤ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ 2010 ਵਿਚ ਛਾਪੀ ਗਈ । ਫਿਰ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਕਿ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਲੇਖਕਾ ਈਸਾਈ ਮਤ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਰਮਾਨ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਭੀ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਈ ਰਧਾ ਅਤੇ ਵਿਵਾ ਭੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਧੇਗਾ । ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨਵੀਂ ਐਡੀਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਨਾਲ ਹੀ ਵਿ ਧਿਆਨਯੋਗ ਪੈਰ੍ਹੇ ਅਤੇ ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਇਸ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਲਾਹਾ ਲੈ ਸਕਣਗੇ ।

ਦਾਸ :
ਕੰਵਰਅਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਤਤਕਰਾ

		ਪਨਾ
1.	ਦੋ ਬਦ	4-9
2.	ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ	10-13
3.	ਰਹਾਨੀ ਦੁਨਿਆਂ	14-16
4.	ਵਿਚਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ	16-19
5.	ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਜੁਗਤ	19-21
6.	ਗਿਆਨ ਮਦਰ (Temple of Wisdom)	21-26
7.	ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	26-33
8.	ਵਿੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ	33-48
9.	ਬੁਰੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤੋ	48-53
10.	ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਗੇੜ	53-59
11.	ਪੁਨਰ ਜਨਮ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ	59-69
12.	ਉਚੇਚੇ ਤਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਗ੍ਰਹਿ	69-75

ਦੋ ਬਦ

ਡਾ. ਆਤਮ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਮੁਖੀ (ਰਿਟਾ:) ਮਾਨਵ ਭਾ ਾ ਵਿਭਾਗ ਪਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਗੰਮੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕਨ ਲੇਖਕਾ, ਰੂਥ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਏ ਵਰਲਡ ਬੀਆਂਡ (A world beyond) ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਗ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਪਰਮਾਰਥ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਤਿ ਕਰ ਕੇ ਵੰਡਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਵਿਚ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾ ਈਸਾਈ ਮਤ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਸਲਾਮ, ਈਸਾਈ ਮਤ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਮਤ ਦੇ ਉਹ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਕਮੋਰ ਭਾਸਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਾਂ, ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਨੂੰ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਿਸੇ ਕਿਆਮਤ ਦੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਕਬਰਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਏ ਮੁਰਦੇ ਮਿੱਟੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰੱਬ ਨੂੰ ਸਰੀਰਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ। ਰੱਬ ਨਾਲ ਤਾਂ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਮੇਲ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਆਮਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਲਤ ਆਿਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਆਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ੈਤਾਨ ਨਾਮ ਦੀ ਕੋਈ ਹਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲਾਹੌਲ ਪੜ੍ਹ ਛੱਡਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਾਪ ਕਰਮ ਹੋ ਜਾਏ। ਫਿਰ ੈਤਾਨ ਕੌਣ ਹੈ? ਫੋਰਡ ਦੇ ਸੰਦੇਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਇਹੋ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਉਸਦੀ ਆਦਤ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪੱਕ ਕੇ ਕਿਰਤ-ਕਰਮ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਮਲੀ ਆਪਣਾ ਅਮਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਆਦਤ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵੀ ਕਿਰਤ-ਕਰਮ ਕੇ ਵਿਛੁੜੇ ਵਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ੈਤਾਨ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਸ ਜਨਮ ਵਿਚ ਜਾਂ ਅਗਲੇਰੇ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਚੰਗੇਰੀ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਐ-ਅਰਾਮ ਦੀ ਿੰਦਗੀ ਗੁਾਰਨ ਦਾ

ਕੀ ਹਰ ਹੈ। ਹਥਲੇ ਕਿਤਾਬਚੇ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸੁਖ-ਸੁਆਦਾਂ ਦਾ ਚਸਕਾ ਐਸਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਅਗੈ ਦੋਜਕੁ ਤਪਿਆ ਸੁਣੀਐ ਹੂਲ ਪਵੈ ਕਾਹਾਹਾ॥
ਇਕਨਾ ਨੋ ਸਭ ਸੋਝੀ ਆਈ ਇਕਿ ਫਿਰਦੇ ਵੇਪਰਵਾਹਾ॥

(ਅਗ 1383)

ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤੀਸਰੀ ਬੜੀ ਸੁਆਦਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰੂਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੂਹ ਨਾਸਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਾਰ ਅਦਰ ਅੱਜ ਦੇ ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਨੇ ਲਗਪਗ 90% ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰੱਬ ਤੋਂ ਆਕੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਜੱਗ ਮਿੱਠਾ ਅਗਲਾ ਕਿਨ੍ਹ ਡਿੱਠਾ"? ਦੀ ਕਹਾਵਤ ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰਦਿਆਂ ਨਾਸਤਕਾਂ ਦੇ ਪੂਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਮਰੀ ਨਾਲ, ਮਨ ਦੇ ਮੌਜ-ਮੇਲੇ ਾਤਰ, ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ-ਖੇਡ ਵਿਚ ਐਸੇ ਰੁਝੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੁਖ-ਸੁਆਦ ਹੀ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ੁਰਾਕ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਪਤਾ ਉਦੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਿੰਦਗੀ-ਮੌਤ ਦੀ ਰੇਖਾ ਪਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰੂਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਰੱਬ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰੱਬ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰਾਮ ਕੀ ਅ ਹਾਂ। ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭੁਲੇਖਾ ਹੀ ਇਹੋ ਹੈ ਮੈਂ ਹਾਂ, ਰੱਬ ਹੈ ਨਹੀਂ"। ਪਾਪੀ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਜੋ ਫੋਰਡ ਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕੰਬ ਜਾਈਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਭੀ ਅੱਗੋਂ ਜਾ ਕੇ ਮਾਣ ਟੁਟਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਾਹਵਾ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੰਤ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਸੰਤ ਕੀ ਤੇ ਮਾਣ ਕੀ?

ਮਨ ਤੂੰ ਮਤ ਮਾਣੁ ਕਰਹਿ ਜਿ ਹਉ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਮਾਣਾ ਹੋਹੁ॥
ਅਤਰਿ ਅਗਿਆਨ ਹਉ ਬੁਧਿ ਹੈ
ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਮਲੁ ਖੋਹੁ ॥ (ਅਗ 441)

ਕਿਤਾਬਚੇ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਫੋਰਡ ਇੱਕ ਬੜੀ ਮਮੂਲੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਰੂਹ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਦਰਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕੁ ਰੂਹਾਂ ਦੁਆਲੇ ਉਸ ਨੇ ਰੋਨੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਭੀ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੇ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਚੇਰੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਹਨ। ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਭੀ ਤਾਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ :-

ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ॥

ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ॥ (ਅੰਗ 5)

ਉਸ ਉਚੇ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸਮਾਉਣ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਰੂਹ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲ ਹੋਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਫੋਰਡ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਪਜ ਖਡਾਂ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਰੋਨੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਾਲੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨਿਰਮਲ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰੂਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤਿਥੈ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੇ ਲੋਅ॥

ਕਰਹਿ ਅਨੰਦੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਸੋਇ॥ (ਅੰਗ 8)

ਭਾਵ ਉਥੇ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਭੀ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਦੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ (ਲੋਕ) ਖਡ ਹਨ ਅਤੇ ਭਗਤ ਜਨ ਅਨੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਕਿਉਂਕਿ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਵਸਦਾ ਹੈ ।

ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਫੋਰਡ ਨੇ ਬੜਾ ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸਭ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਰਬਤ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰੋ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ :

ਸਭ ਕੋ ਮੀਤੁ ਹਮ ਆਪਨ ਕੀਨਾ ਹਮ ਸਭਨਾ ਕੇ ਸਾਜਨ॥

ਦੂਰਿ ਪਰਾਇਓ ਮਨ ਕਾ ਬਿਰਹਾ ਤਾ ਮੇਲੁ ਕੀਓ ਮੇਰੈ ਰਾਜਨ॥

(ਅੰਗ 671)

ਅਤੇ

ਮਿਥਿਆ ਤਨ ਨਹੀ ਪਰਉਪਕਾਰਾ॥

ਮਿਥਿਆ ਬਾਸੁ ਲੇਤ ਬਿਕਾਰਾ॥ (ਅੰਗ 26*)

ਦਾ ਉਪਦੇ ਹੈ। ਨਿਰਮਲ ਰੂਹਾਂ ਇਨਸਾਨੀ ਜਾਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭੀ ਸਦਾ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸੁਖਿ ਬਸੇ ਸਭ ਕੈ ਮਨਿ ਲੋਚ॥

ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਨਿਤ ਚਿਤਵਤੇ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਪੋਚ॥ (ਅੰਗ 815)

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਿਉਂ ਕਰੇ ? ਕੋਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਿਉਂ ਕਰੇ (ਬਿਨਾਂ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ- ਧਰਮ,ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਰੰਗ ਭੇਦ ਦੇ)? ਇਸ ਦਾ ਉੱਤਰ ਬੜਾ ਸਪੱਟ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਹ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਐਸਾ ਪੜਾਅ ਭੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਹਰਿ ਜੂ ਬਸੈ ਵਾਲੀ ਦਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਘਨਈਆ ਜੀ ਪਰਉਪਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਰਮੌਰ ਮਾਡਲ ਸਨ।

ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆ ਸੇਵ ਕਮਾਈਐ॥

ਤਾ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣੁ ਪਾਈਐ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬਾਹ ਲੁਡਾਈਐ॥ (ਅੰਗ 26)

ਅਗਲੇਰੀ ਸੇਧ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਨ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ :

ਸਾਚੁ ਕਹੋਂ ਸੁਨ ਲੇਹੁ ਸਭੈ

ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਓ ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਪਾਇਓ॥*॥

(ਸਵੱਯੇ ਪਾਤਸਾਹੀ 10)

ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਉਹ ਰੂਹ, ਦਰਅਸਲ ਪਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ। ਪਰਉਪਕਾਰ ਭੀ ਉਸ ਪਰਮ-ਆਤਮਾ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਜਾਗ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਰਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਬੀ ਸੇਧ ਵਿਚ ਸਭ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਭ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਸੰਕੇਤ ਹੈ :-

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਭਨਾ ਦਾ ਭਲਾ ਮਨਾਇਦਾ

ਤਿਸ ਦਾ ਬੁਰਾ ਕਿਉ ਹੋਇ॥ (ਅੰਗ 302)

ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਿਆਣਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਰੂਹਾਂ ਨੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਜੋਂ ਅਞਾਣ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਟੈਂਪਲ ਆਂ ਲਰਨਿੰਗ ਖੋਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਰੱਬ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਰਗਾਹੀ ਵਰਤ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀਚਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਰੂਹਾਨੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਹੈ। ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਕਾਇਮ ਰੂਹਾਨੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਰਗੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਉਚੇਰੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਜਨ ਅਤੇ ਭਗਤ ਜਨ, ਉੱਤਮ ਪਦਵੀ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਉਪਦੇ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈਆਂ ਹੋਣ। ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਉਹੀ ਟਕਸਾਲਾਂ ਹਨ।

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ (ਅੰਗ 515)

ਕਿਆ ਕਮਾਲ ਹੈ; ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ; ਇਹ ਬਾਣੀ

ਜਿਸ ਦੇਸ ਤੋਂ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਉਤਰੀ ਹੈ, ਉਸੇ (ਨਿਰੰਕਾਰ) ਦੇਸ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ :-

ਬਾਣੀ ਬਿਰਲਉ ਬੀਚਾਰਸੀ ਜੇ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ।।
ਇਹ ਬਾਣੀ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਕੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ।।

(ਅੰਗ ★35)

ਇਉਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਉਹ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮਤ, ਮਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਘੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਟੈਂਪਲ ਆਂ ਲਰਨਿੰਗ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਿਤ ਸੁਨਾਵੈ ਹਰਿ ਕੀਆ ਬਾਤਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਾਈ
ਹਰਿ ਦਰ ਕੀਆ ਬਾਤਾ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ।। (ਅੰਗ 308)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸੱਚੀ ਦਰਗਾਹ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭਿ ਕੂੜੁ ਗਾਲੀ ਹੋਛੀਆ।। (ਅੰਗ 761)

ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮਕੈਨਿਕੀ ਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਬਦਾ ਹੈ। ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਦੋਵੇਂ ਲਾਮੀ ਹਨ। ਅਰਦਾਸਾਂ ਅਰੋਈਆਂ ਨਾਲ ਬ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਣੀਦਾ ਹੈ। ਫੋਰਡ ਨੇ ਭੀ ਅਰਦਾਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੱਚੀ ਟਕਸਾਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਅਵਸਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਜਿਤਨਾ ਕੁ ਉਹ ਵੇਖ ਸਕਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਰੂਥ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ ਰਾਹੀਂ ਦੁਹਾਈ ਪਾਉਣ ਦਾ ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਡਰਾਵਾ ਦੇਣ ਦਾ ਜਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਸੋ ਆਖ ਸੁਣਾਇਆ।

ਕਿਤਾਬਚੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਉਹਨਾਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਬੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਅਜੇ ਇਸਂ ਕੇ ਵਿਚ ਹਨ, ਬਰੇ ਰੱਬ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਬਰੇ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਤਿ-ਸਤਿ ਕਰਕੇ ਮਨਣਯੋਗ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀ ਰੂਹਾਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੌਕਾ ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬਆਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਖੁਝ ਗਏ ਤਾਂ ਲੰਮੇ ਗੇੜ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਣਾ ਯਕੀਨੀ ਹੈ।

ਪਛੋਤਾਵਾ ਨਾ ਮਿਲੈ ਜਬ ਚੂਕੈਗੀ ਸਾਰੀ ।।
ਤਾ ਫਿਰਿ ਪਿਆਰਾ ਰਾਵੀਐ ਜਬ ਆਵੈਗੀ ਵਾਰੀ।। (ਅੰਗ 725)

ਰੱਬ ਤੋਂ ਆਕੀ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਾਇਦ ਇਹ ਕਿਤਾਬਚਾ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ ਮਾਤਰ ਜਾਪੇ। ਪਰ ਅਦਰਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਵਾਹੀ ਉਨਾਂ ਦੇਂ ਕਿਆਂ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰੇਗੀ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਨਾਸਤਿਕ ਹੈ ਜਾਂ ਆਸਤਿਕ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਜੇ ਕਰ ਕੋਈ ਰੂਹ ਇੱਥੇ ਦੇ ਸੁਖ-ਸੁਆਦ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਧੱਸ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਵਿਚ ਇਹ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਮਾਨ ਹੈ :

ਜੇਤਾ ਮੋਹੁ ਪਰੀਤਿ ਸੁਆਦ।। ਸਭਾ ਕਾਲਖ ਦਾਗਾ ਦਾਗ।।
ਦਾਗ ਦੋਸ ਮੁਹਿ ਚਲਿਆ ਲਾਇ।। ਦਰਗਹ ਬੈਸਣ ਨਾਹੀ ਜਾਇ।।

(ਅੰਗ 662)

ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ,
79, ਇੰਦਰਾਪੁਰੀ, ਸਰਹਿੰਦ ਰੋਡ,
ਪਟਿਆਲਾ।
ਹਾਲ :
ਡੋਗਰਾ ਮੁਹੱਲਾ
ਨੇੜੇ ਦਰਨੀ ਦਰਬਾਰ
ਸੈਫਾਬਾਦੀ ਗੇਟ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਲੀਲ੍ਹਾ

ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਜਨਮ-ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਬਾਰੇ ਸ੍ਵੈਚਾਲਿਤ ਲਿਖਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਰੂਹ ਸਰਕ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਵੈਚਾਲਿਤ ਲਿਖਤ ਵੀ ਵੇਖੀ ਤੇ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਟਾਈਪ ਰਾਈਟਰ ਜਾਂ ਪੈਂਨਸਿਲ ਚਲਾ ਰਹੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ।

ਪ੍ਰਤੂ ਇਸ ਲਿਖਤ ਦਾ ਸੋਮਾ ਉਹ ਰੂਹ (ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ) ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਿਉਂਦੇ ਅਤੇ ਮੋਇਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ੱਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਚੇਤ ਮਨ ਤੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੰਦੇਸ ਉਚੇਰੇ ਮਨ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਚੇਰਾ ਮਨ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਕਤੀ (E.S.P) ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਲੇਖਕਾ ਰੂਥ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਈ ਦਾਹਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਪਰ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਸਤਾਰ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਪੁਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗੀ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਟਾਈਪ ਰਾਈਟਰ ਉੱਪਰ ਲਿਖੇ ਸੰਦੇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਮੌਤ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਾਧਿਅਮ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ :

ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਇਕ ਅਮਰੀਕਨ ਸੀ। ਉਹ ਚੰਗਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ _ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪਜਾਹ ਸਾਲ ਮਾਧਿਅਮ (Medium) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮਰੇ ਹੋਏ

ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਦੇਸ ਪਕੜ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ੈਰ-ਹਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਮਾਧੀ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਗੁਰ ਚੁੱਕਾ ਮਿੱਤਰ ਫਲੈਚਰ ਉਸਨੂੰ ਮੋਇਆਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ ਭੇਜਦਾ ਸੀ। ਅਮੂਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਸੀ। ਫੋਰਡ ਪੂਰੀ ਰੋਨੀ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਰੁਮਾਲ ਰੱਖ ਕੇ ਸਮਾਧੀ ਵਿਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਫੋਰਡ 1914-18 ਦੀ World War ਵੇਲੇ (ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ) ਲੈਂਟੀਨੈਂਟ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਸਵੇਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੇ ਜੋ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਨਫਲੂਐਂਜਾ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਠੀਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ।

ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਭਾਰਤੀ (Mystic) ਧਿਆਨੀ ਸਵਾਮੀ ਯੋਗਾ ਨੰਦ ਤੋਂ ਵੀ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਸਵਾਮੀ ਜੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਫੋਰਡ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਲੰਡਨ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ। 1924 ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਮਿੱਤਰ ਫਲੈਰ ਨੇ ਜਿਊਂਦੇ ਅਤੇ ਮੋਇਆਂ ਵਿਚਾਰ ਅਣਦਿਸਦੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦਾ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਫੋਰਡ ਨੂੰ ਸਮਾਧੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸੁਨੇਹੇ ਘਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ 1971 ਤੀਕ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਵਜੋਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਾਧੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਮਹੂਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਟੈੱਸਟ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਰ ਆਲਿਵਰ ਲਾਜ, ਮਨੋ ਵਿਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰੋ. ਵਿਲੀਅਮ ਮੈਕਡੋਗਲ ਅਤੇ ਨਾਵਲਕਾਰ Upton Sinclair, Jack London, Gerald Heard, Hughwal Pole ਅਤੇ Sir Arthur Conal Doyle ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲਿਖਾਰੀ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ, ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਅਤੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਅਦਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਪ੍ਰਦਰਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੇ ਸੀ ਜਦੋ ਕਿ ਸਾਊਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਤੋਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਜਾਂਦਿਆਂ ਉਸ ਦੀ ਗੱਡੀ ਦਾ ਟਰੱਕ ਨਾਲ ਹਾਦਸਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਅਤੇ ਇਕ ਦੋਸਤ ਇਸ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੁੱਝੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ

ਮੌਤ ਦੇ ਨੇੜ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਆਰਥਰ ਪਾਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਮਾਨਸਿਕ ਕਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੂਜੇ ਮਰੀਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਬਤ ਪਹਿਲੋਂ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇੰਝ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਠੀਕ ਤਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਰਾਬ ਦੀ ਇੱਲਤ ਤੋਂ ਬਚ ਨਾ ਸਕਿਆ।

ਫਲੈਚਰ (Flethcher), ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਦਾ ਬਚਪਨ ਦਾ ਦੋਸਤ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲੀ ਵੱਡੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਪਿਛੋਂ ਫੋਰਡ ਰਾਹੀਂ ਰੂਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁਛਣਾ ਪੁਛਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੰਦੇਸਿਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਆਰਥਰ 4 ਜਨਵਰੀ 1971 ਵਿਚ ਗੁਰ ਗਿਆ। ਲੇਖਕਾ ਰੁਥ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਰ ਦੇ ਜਿਊਂਦਿਆਂ ਜੀਅ ਉਹ ਬਾਰਾਂ ਕੁ ਸਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਰਹੀ। ਆਰਥਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਵਜੋਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲਣੀ ਪਿਛੋਂ ਲੇਖਕਾ ਨੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਐਟੋਮੈਟਿਕ ਸ੍ਵੈਚਾਲਿਤ ਲਿਖਤ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਮਰਥਾ ਸਦਕਾ ਉਸਦੀ ਪੁਸਤਕ (A search for the truth) ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਿਲੀ (Lily) ਨਾਉਂ ਦੀ ਰੂਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।

ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਲੇਖਕਾ ਨੂੰ ਸ੍ਵੈਚਾਲਿਤ ਲਿਖਤ ਰਾਹੀਂ ਸੰਦੇ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਲਿਲੀ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਇਥੇ ਹੈ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁ ਅਤੇ ਰਿਟ-ਪੁਟ ਹੈ। ਇਹ ਥਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸੁੰਦਰ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟੁਟੇ-ਫੁਟੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਲਿਲੀ ਨੇ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਇਰਾਵਟ ਵਾਰਕਿ ਨੂੰ ਪੇ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਰੂਥ, ਆਰਥਰ ਤੇ ਮੈਂ ਲੰਗੋਟੀਏ ਯਾਰ ਹਾਂ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੌਚਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋ ਕੀਤੀ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਲਿਲੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਰਥਰ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਰਥੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਨ ਦਾ ਇਛੁਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਾਨਣ ਲਈ ਉਥੇ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਚਿਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਏਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈਂ ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ

ਨਾਲ ਕੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਣ ਕਿੱਥੇ ਹੈ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਸ੍ਵੈ-ਚਾਲਿਤ ਲਿਖਤ ਰਾਹੀਂ ਰੂਥ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇੱਕਠੇ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤਲ ਤੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਸਾਂ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਵਜੋਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਕ ਸੰਬੰਧੀ, ਕੁਝ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚ ਮਿੱਤਰ ਤੇ ਸਾਥੀ ਵੀ। ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਵੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਅਸੀਂ ਏਨਾ ਇੱਕਠਾ ਰਹਿ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹੁਣੇ ਬਿਤਾਏ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਐਨੇ ਵੰਾਦਾਰ ਰਹੇ।

ਐਸੇ ਘਰ ਹਮ ਬਹੁਤੁ ਬਸਾਏ॥
ਜਬ ਹਮ ਰਾਮ ਗਰਭ ਹੋਇ ਆਏ॥ 1॥ ਰਹਾਉ॥
ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਤਪੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ॥
ਕਬਹੂ ਰਾਜਾ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਕਬਹੂ ਭੇਖਾਰੀ॥ 2॥ (ਅਗ 326)

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਆਰਥਰ ਨੇ ਰੂਹਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਤ ਕੇਵਲ ਇਾਰੇ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਾਂਘੇ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ। ਉਹ ਏਨਾ ਥੋੜ੍ਹ-ਚਿਰਾ ਤੇ ਬਦਲਣੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਾਂਘੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਪਿਆ ਹੈ ?

ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਲਾਂਘਾ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰੀਰ ਥੱਕਿਆ ਅਤੇ ਕਮੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਕ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਦਿਲ ਧੜਕਣਾ ਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਇੰਦਰੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿ ਰੂਹ ਉਸ ਲਾਂਘੇ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ੀ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿਚ, ਪਰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਿਵ ਵਿਆਪੀ ਂਤੀ ਅਤੇ ਅਮੂਰਤ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਬੱਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

j j j

ਰੂਹਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ

ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਘੜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਂਗ ਕੋਈ ਕਲਾ ਜਾਂ ਯੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਰੂਹਾਂ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਾਂ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਜਿਵੇਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਇੱਛਾ ਕਰੀਏ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਚਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦ ਸਭ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਚਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਜੋ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਡਰ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਆਉਣ ਦਿਓ। ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਭਾਵੇਂ ਰੱਬ ਵਲੋਂ ਨਿਚਿਤ ਹੋਇਆ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵੱਜੋਂ ਨਿਚਿਤ ਹੋਇਆ, ਤੁਸੀਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਵਾਪਰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਕੇਵਲ ਇਹ ਗੱਲ ਯਾਦ ਰੱਖਣੀ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡਾ ਵੱਸ ਚਲੇ ਚੰਗਾ ਸੁਚੱਜਾ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਕਾਰਜ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਚਿਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸਿਦਕ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ।

ਚਿੰਤਾ ਤਾ ਕੀ ਕੀਜੀਐ
ਜੋ ਅਨਹੋਨੀ ਹੋਇ॥ (ਅਗ 142*)
ਕਰਣਹਾਰੁ ਜੋ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਸਾਈ ਵਡਿਆਈ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਉਪਦੇਸਿਆ ਸੁਖੁ ਖਸਮ ਰਜਾਈ॥ ੩
ਚਿੰਤ ਅਦੇਸਾ ਗਣਤ ਤਜਿ ਜਨਿ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਤਾ॥
ਨਹ ਬਿਨਸੈ ਨਹ ਛੋਡਿ ਜਾਇ ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ॥
(ਅਗ 813)

ਆਰਥਰ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਾਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ।ਰਕ ਕੇਵਲ ਇਤਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਿਕ ਸੁਖਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਹ ਦ੍ਰਿ ਤੇ ਅਦ੍ਰਿ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਮਾਣਦੀਆਂ

ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਆਕਾ, ਫੁੱਲ, ਦਰਤ, ਸੂਰਜ ਦਾ ਨਿਕਲਣਾ ਤੇ ਛਿਪਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲੋਂ ਕਿਧਰੇ ਬਹੁਤ ਸਪੱਟ ਭਾਸਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਾਡੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭੌਤਿਕ ਮਨ ਦੇ ਬੰਧਨ ਸਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜੋ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਉਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੀ ਉਤਪਨ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸੋਚਦਿਆਂ ਸਾਰ ਦੇਖ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ-ਜੁਗਤ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਚਾਹੀਏ ਤਤਫਟ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਬੁਰਾ ਸੋਚੀਏ ਤਾਂ ਬੁਰਾਈ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਲਾ ਸੋਚੀਏ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਵਲ ਭਲਾਈ ਹੀ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਪਿਆਰ ਬਾਰੇ ਸੋਚੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਘੇਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੰਰਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚੀਏ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਟੀ ਨੰਰਤ ਦੀਆਂ ਅਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਰੂਹਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਹਤਰ ਜਾਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੀਣਤਾ ਭਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੇ। ਇਥੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਰਥਕ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਹੀ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖਤ ਦੀ ਜੀਵਨ ਜੁਗਤ ਉਸਾਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਆਪਣਾ ਨਰਕ ਜਾਂ ਸਵਰਗ ਵੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਇੱਥੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪੂਰਨ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਆਰਥਰ, ਲੇਖਕਾ ਰੂਥ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ (ਮੀਡੀਅਮ) ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਚਾਈ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਓ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਹੀ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਨਰਕ ਜਾਂ ਸਵਰਗ ਸਿਰਜ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਬਾਰੇ ਆਰਥਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਨਵੇਂ ਢੰਗ, ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਜਾਚਣ ਦੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਧਿਆਨ (Meditation) ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆਂ ਹਰ ਦਿਨ ਵਿਅਰਥ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਮਾਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਲੋਕੀ ਉਹ ਕੁਝ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਜੋ ਕੁਝ ਮੈਂ ਇਸ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਹਰ ਜੀਵਨ-ਕਾਲ (Life Time) ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਕਾ ਵਿਚ ਕੜਕਦੀ

ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਹੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਕਾਲ ਵਿਚ ਜੋ ਜੁੱਗ ਬੀਤਦੇ ਹਨ ਉਹ ਕੇਵਲ ਧੀਮੀ ਚਾਲ ਦੇ ਅਕਾਂ ਨਛੱਤਰ ਚੱਕਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਵਿਚਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ

ਆਰਥਰ ਮਾਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪਜ ਭੂਤਕ ਸਰੀਰ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਰੱਬ ਦਾ ਮਦਰ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਮਦਰ ਵਾਂਗ ਵਰਤਾਂਗੇ, ਉਨਾਂ ਵਧੇਰੇ ਇਹ ਸਾਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗਾ।

ਆਰਥਰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੇਰਾ ਦਿਲੌਂ ਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ (Astral Body) ਵਿਚ ਸੌਖੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵੇ ਕਰ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਹਲਕਾ, ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਭਾਰ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਕੇ ਬਹੁਤ੍ ਸਾਂ। ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ੍ ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਦਾ ਵਾਂਗ ਇਥੇ ਇਥੇ ਸਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ, ਬੰਧਨ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਦੇ ਵਿਚਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਅਸੀਂ ਰੂਹਾਂ (ਆਤਮਾਵਾਂ) ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਜੀਵ ਤੇ ਸਜੀਵ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਸਕਦੀਆਂ ਹਾਂ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ (Thought Forms) ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ। ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਦੀਆਂ ਕਿਨਾਰੇ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਚਾਹੀਏ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਟਿਕਾਣੇ ਦੀ ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਭਾਸਦੀ। ਅਸੀਂ ਹਵਾ ਵਾਂਗ ਜਿਥੇ ਵੀ ਚਾਹੀਏ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਐਵੇਂ ਹੀ ਐਧਰ ਉਧਰ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਉਦੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਨਤੀ (ਤਰੱਕੀ) ਇਥੇ ਐਨੀ ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਉਦੇ ਐਧਰ ਉਧਰ ਫਿਰਦੇ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਆਰਥਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਿੰਦਗੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤਲ ਨਾਲੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੀ ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬ੍ਰਹਮਡ (ਦੁਨੀਆਂ)

ਵਿਚ ਨਹੀਂ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵਾਂਗਿਟਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਡ੍ਰਾਇੰਗ ਰੂਮ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਹੋਵਾਂ। ਰਕ ਕੇਵਲ ਇੰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਬੱਝੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਚਾਲ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਰੂਹਾਂ ਜਿਥੇ ਵੀ ਚਾਹੀਏ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸੇ ਥਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਫੁਰੇ।

ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹੁੰਦੇ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਪੂਰੀ-ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਡਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵਿੱਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੱਥ ਦੀ ਇਕ ਉਂਗਲੀ ਸਰੀਰੀ ਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੂਹ ਵੀ ਰੱਬ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਤਰੀਵੀਂ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕੋ ਜੀਵਨ ਜੋਤ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਮੈਂ, ਸਾਡੇ ਪੜੌਸੀ ਤੇ ਦੁਮਣ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਰੱਬ ਇਨਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵੰਡ ਵਖਰੇਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਮਣ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹੇ ਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਦੁਮਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਰਚਨਹਾਰ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। **ਸਾਡਾ ਉਦੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਤੋਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਸਰੀਰਧਾਰੀ ਹੋਵੀਏ ਜਾਂ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ। ਅਸੀਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਸਚਾਈ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ, ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਹੈ।**

ਇਸ ਪ੍ਰਨ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਕਿ ਰੱਬ ਕੀ ਹੈ ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਹੁਣ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ?

ਆਰਥਰ ਨੇ ਇੰਞ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ। ਰੱਬ ਹੀ ਇਸ ਿ੍ਟੀ ਦਾ ਧੁਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਉਹ ਕਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਜੜ ਅਤੇ ਚੇਤੰਨ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸਦੀਵੀ, ਸਰਬ ਗਿਆਤਾ, ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਰਬ ਕਤੀਮਾਨ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਏਕਤਾ ਸਦਕਾ ਸਾਰੀ ਿ੍ਟੀ ਸਮਤੋਲ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ

ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰਿਟੀ ਖੇਰੂੰ-ਖੇਰੂੰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਦਕਾ ਸਮੁੱਚੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਹੋਂਦ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ।

ਅਸੀਂ ਉਸ ਰੱਬ ਦਾ ਉਨਾਂ ਹੀ ਅਗ ਹਾਂ ਜਿੰਨਾ ਰੱਬ ਸਾਡਾ ਅਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦੀ ਜੁਗਤ ਵਿਚ ਅਪੂਰਨ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕਈ ਜਨਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਦੀ ਕੋ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪੂਰਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰੱਬ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਹਿ-ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਾਮਲ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੂਰਨ ਵਸਤੂ ਰੱਬ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਧਰਤੀ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਖੁਰਦਰੇ ਸਿਰੇ ਮਿਟ ਜਾਣ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੁੱਚੀ ਰਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਰੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਲੇਖਕਾ ਰੂਥ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰਲੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਇਕ ਅਵਿਅਕਤੀ ਕਤੀ (Impersonal Force) ਹੋਈ। ਫਿਰ ਉਹ ਕੀ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਅਰਦਾਸ ਸੁਣਦਾ ਹੈ?

ਆਰਥਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਰੱਬ ਸਮੁੱਚੀ ਚੇਤਨਾ (Whole Consciousness) ਹੈ। ਉਹ ਨਾ ਹੀ ਕੇਵਲ ਸਾਡੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਹੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਗੇ ਜਾਣਦਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਗ ਆਵੇਗੀ। ਉਹ ਸੱਚ ਦਾ ਸਮੁਦਰ ਹੈ, ਗਿਆਨ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ, ਚਾਨਣ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧ ਉਹ ਸਾਡਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਵਾਂਗ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। **ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪਾਸ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਸਿਦਕ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਸਾਡੀ ਉਹੋ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਡੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪੁੱਜੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਪਰ ਕੇਵਲ ਉਹ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਭਾਵਨਾਂ ਤੇ ਸਿਦਕ ਵਾਲੇ ਦਿਲ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ। ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਾਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲ ਦੇ ਹਰ ਮੌਸਮ ਵਿਚ।**

ਰੱਬ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰਿਟੀ ਵਿਚ ਅਧਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਗਾ। ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਰੂਹ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਭਰੀ ਹੋਵੇ ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਰਥਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਆਤਮਾਵਾਂ/ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ

ਪਾਸੇ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਐਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜਿੰਨੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਸਰੀਰਧਾਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਸੋ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰੋ।

ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਜੁਗਤ

ਭੌਤਿਕ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਉਹਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਜੁਗਤ ਨਾਲ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਅਥਾਹ ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਐਡੀਸਨ ਵਰਗੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਢਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਏਥੇ ਵੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਰੂਹਾਂ ਵਲੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੀ ਾਹ ਹੋਣ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਰਜ ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿ ਮਾਧਿਅਮ (ਗਰਭ) ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਇੱਛੁਕ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰ ਜੁਗਤਾਂ ਇਕ ਵਡੇਰੇ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਚਾਰ ਜੁਗਤ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਚ ਭਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਜੁਗਤ ਵਿਚ ਜੋੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਚੁਣੀ ਆਤਮਾ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਜੁਗਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪਛਾਣ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਤਨ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਚੁਕਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸੁਚੱਜਾ ਮਾਧਿਅਮ ਚੁਣਨ ਲਈ ਉਡੀਕ ਕਰਨ।

ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਅਤੇ ੱਕ ਵਾਲੀ ਲੱਗਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਹੋ ਵਿਧਾਨ ਹੈ। ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਜੁਗਤ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧੁਨੀ ਜਾਂ ਮਕੈਨਿਕੀ ਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚਾਰ ਜੁਗਤ ਰਾਹੀਂ ਨਤੀਜਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੋਗ ਸਧਾਰਨ ਸੁਭਾਵਿਕ ਗਰਭ ਮਾਧਿਅਮ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਇਤਨੇ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਤਨੇ ਕਿ ਰੋਗੀ ਕਰੂਪ ਨਵੇਂ ਜਨਮੇ ਸਰੀਰਾਂ ਲਈ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵਿ ਵਰਨਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੀਆਂ ਆਿਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਮੁਕਲਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਉਤਨਾ ਆਿਦਾ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਚੁਕਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਜਲਦੀ-ਜਲਦੀ ਆਪਣੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ_ ੀ_ੀ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਆਤਮਾ ਛੇਤੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਵਾਨਾ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸਗੋਂ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਚੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ।

ਇਹ ਪੁਛਣ ਤੇ ਕਿ ਕਈ ਬੱਚੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਤਾਣੇ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਰਾ ਰੂਹਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਰਿਣ ਚੁਕਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਤਸੀਹੇ ਵੀ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਵੇਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਪੀੜਿਤ ਸਰੀਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਪਚਾਤਾਪ ਕਰ ਸਕਣ। ਕਈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਰੀਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਚੁਣ ਲੈਂਦੀਆ ਹਨ ਪਰ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰੀ ਰੱਬੀ ਕਤੀਆਂ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਪਾਪਾਂ ਭਰੀ ਰੂਹ ਲਈ ਉਹ ਸਰੀਰ ਚੁਣਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਡਾਕਟਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਂ ਦਿਮਾ ਦੀ ਚੋਟ ਜਨਮ ਤੋਂ ਗਰਭ ਦੀ ਕਰੂਪ ਘਾੜਤ ਸਦਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ ਵੀ ਇਹੋ ਹੀ ਗੱਲ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਰੂਹ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਉਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਦਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਪਚਾਤਾਪ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਲਕਵੇ ਅਧਰੰਗ ਨਾਲ ਪੀੜਿਤ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਕੇਸ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਲਈ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਦਾ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਤਕਰੀਬਨ ਪਾਪਾਂ ਰਹਿਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਕਾੀ (Akashic Records) ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੋਮ ਵਿਚ ਇਕ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਉਹ ਇਕ ਾਲਮ ਸਿਪਾਹੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਸਤਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਈਸਾਈਆਂ ਉਪਰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ

ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਬਦਾ ਤੇ ਡਰਦਾ ਵੇਖ ਕੇ_ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਚਾਤਾਪ ਲਈ ਇਹ ਰੂਹ ਅਤ ਵਿਚ ਕਮੋਰ ਅਤੇ ਕੰਬਦੀ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਨਮੀ। ਹੁਣ ਅਧਰੰਗ ਆਦਿ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਇਕ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਵੇਖੋ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਰਤਾਓ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਮੂਹ ਅਤੇ ਗਰਦਨ ਤੇ ਲੱਗੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਿਰਨਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਸ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਠੀਕ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਹ ਦੁਖ ਤਕਲੀ ਆਪ ਹੀ ਚੁਣੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੂਹ ਅਤੇ ਗਰਦਨ ਤੇ ਐਨੀਂ ਰ ਦੀ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਮਰ ਗਿਆ। ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹਾ ਕਰੇਗਾ ਤੇਹਾ ਭਰੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਰੂਹਾਂ, ਏਥੇ ਰੂਹ ਦੇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਚੁਕਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਗਿਆਨ ਮਦਰ

(Temple of Wisdom)

ਆਰਥਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਬਿਤਾਏ ਸੱਤਰ ਸਾਲ ਮੈਨੂੰ ਕਾੀ ਲੰਮੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਇਥੇ ਇੰਞ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਅੱਖ ਝਮਕਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ।

ਬੰਦਗੀ (Mediatation) ਸੰਬੰਧੀ ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਜਿੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਉਤਨੀ ਹੀ ਅਸਰੀਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰੱਬ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਰੋਾਨਾ ਸਿਮਰਨ ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਸਿਖਦਾ ਹੈ ਇਥੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਤੋਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਨਵਜਨਮਿਆਂ ਬੱਚਾ ਵੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨਾਲ ਏਕਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਬਾਰੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਰੂਪ

ਵਿਚ ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਥੇਬ (Thebes) ਅਤੇ ਏਥਨ (Athens) ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਨਕਲ ਉੱਪਰ ਰੂਹਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੀ ਅਰੀਰੀ ਯਾਦਾਂ ਸਦਕਾ ਅਜਿਹੇ ਮਦਰ ਉਸਾਰੇ ਸਨ। ਏਥੇ ਸਲਾਹ ਮਵਰਾ ਕੇਵਲ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਰੂਹਾਨੀ ਗਿਆਨ ਸਾਡੇ ਹਰ ਅਗ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਵ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਰੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਉੱਨਤੀ ਦਾ ਵਰਨਨ ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਬ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੇ ਗੁਪਤ ਭੇਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ।

ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਇਕਾਂਤ, ਾਂਤ ਅਤੇ ਸਵੱਛ, ਰੱਬ ਵਲੋਂ ਸਜੀ ਹੋਈ ਧੁੱਪ ਅਤੇ ਛਾਂ ਦੇ ਲਿਬਾਸ ਵਿਚ ਇਸਥਿਤ ਥਾਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ੁੱਧ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਲੋਕ ਅਰੰਭ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਛੀ ਚੁਪ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿਮਰਨ ਸਮੇਂ ਉਹ ਅਕਾਰੀ ਧੁਨੀਆਂ ਅਲਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੀ ਇਕ ਸੁਰਤਾ ਸਮੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰੂਥ ! ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਝਰਨਾਹਟ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੇਰੀ ਰੂਹੀ ਨੂੰ ਵਜਦ ਵਿਚ ਲਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਸਜੀਵ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਭੁੱਤ ਗੱਲਾਂ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੂਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਰੋਨੀ ਸੁਅਛ ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਸੂਰਜ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਹਾੜ ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਕਾ ਮਡਲ ਨਾਲ ਸਜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦਰਤ ਜਾਦੂਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਕ ਸੁਰ ਹਨ। ਕੀੜਿਆਂ ਅਤੇ ਪਛੀਆਂ ਦੇ ਗੀਤ ਸੁਰੀਲੇ ਹਨ। ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਤੇ ਯਕਸੂਈ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਕਸੁਰ ਲਹਿਰਾਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰੀ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਰਾਹੀਂ ਅਨੁਭਵ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੋਰ ਬੋਲਤ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸੁਨਿ ਘਨਿਹਰ ਕੀ ਘੋਰ ॥
ਜੋ ਬੋਲਤ ਹੈ ਮੀਨ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਪਪੇਰ ਸੁ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਾਪਤ
ਹੈ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ॥ (ਅਗ 1286)
ਗਾਵਹਿ ਤੁਹਨੋ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ।
ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੈ ॥ (ਅਗ ੬)

ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਵਿਚ ਇਕਤਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਵਾਂਙ ਇਥੇ ਇਕ

ਉਪਦੇ ਕੇਵਲ ਇਕ ਘਟੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਏਥੇ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਭਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗਿਆਨ ਅਥਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਰੂਹ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਨਹੀਂ ਪੀ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਵਿਚ ਰੱਬ ਸਾਡੇ ਐਨਾ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਡੇ ਹਰ ਇਕ ਵਿਚ ਝਰਨਾਹਟ ਤੇ ਮਸਤੀ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਲਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਚਲ ਕੇ ਆਰਥਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਰੂਹ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਿਮਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਵ-ਵਿਆਪੀ ਕਤੀ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਬਹੁਤ ਭਾਗਾਲੀ ਹਾਂ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਮਾਂ ਨਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਏਥੇ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਗਤੀਕਰਨ ਯੋਗ ਹਾਂ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਗੇ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਆਤਮਾ ਸੰਬੰਧੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਬੜਾ ਉਤਾਹ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਥੇ ਐਨੀ ਛੇਤੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਮੁੜ ਕੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁਚਾਉਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ, ਮੁੱਢਲਾ ਪਾਪ ਸਰੀਰਿਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਤਾਣਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕਰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਅਤ ਤੀਕ ਇਕੋ ਨਿਰੰਤਰ ਰੂਹ (ਆਤਮਾ) ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਹ ਗੱਲ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਵਰਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਮੂਰਖਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਤੋਂ ਹੁਣ ਅਰੀਰੀ ਬਣ ਗਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਬ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਕਮਿਕਤਾ ਜਾਂ ਲੀਨਤਾ ਅਜਿਹੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਜੁਗਾਂ-ਜੁਗਾਂਤਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਬ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਰਸਤੇ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਬਦਲੇ ਦੀ ਆਸ ਤੋਂ

ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਹਰ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਰਾਹੀਂ ਰੱਬ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਨ ਭਰਪੂਰ ਤੇ ਛੁਟੇਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। **ਰੂਹਾਨੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਸਹੀ ਪਉੜੀ ਬਿਨਾਂ ਇਵਾਨੇ ਦੀ ਆਸ ਤੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਕੀ ਦਾਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।**

ਅਸੀਂ ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੇ ਭੇਦਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿਖਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਠੀਕ ਠੀਕ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਸੋਚਣ ਯੰਤਰ ਰੂਹ ਦਾ ਹੀ ਅਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਅਚੇਤ ਮਨ (Subconscious Mind) ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੁਚੇਤ (Conscious Mind) ਕੇਵਲ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਮਕੈਨਿਕੀ ਯੰਤਰ ਹੈ। ਅਚੇਤ ਮਨ ਵਿਚ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਗਿਆਨ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਾਈਲ ਦਾ ਸੰਦੂਕ (Cabinet) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਭਰੀ ਸੂਚਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਭੁਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਟੋਰ ਐਨਾ ਆਿਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ। ਸੁਪਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਰਾਧਨਾ (ਸਿਮਰਨ) ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਗਿਆਨ ਸਮੁਦਰ ਨੂੰ ਫਰੋਲਦੇ ਹਾਂ। ਵਿਧੀ ਪੂਰਵਕ ਬਣਾਉਟੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਨੀਂਦ ਦੀ ਅਵਸਥਾ (Hypnosis) ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਹਾਨ ਾਨੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਸਾਰਾ ਗਿਆਨ ਬਾਹਰ ਤਲ ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਆਨ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਹਰ ਵੇਲੇ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਰੂਹ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕੁ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਨਾ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪਿਛਲੇ ਸਰੀਰੀ ਜਨਮ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਰੂਹਾਨੀ ਕਾਲ ਦੀ ਯਾਦਦਾਤ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਬੀਤੇ ਜੁਗਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾਂ ਜਨਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਵਿਚ ਸੁਕਰਾਤ, ਕਾਂਤੇ, ਯੁੰਗ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਤਿਕਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਥੇ ਹੀ ਉਚੇਰੀ ਪਦਵੀ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮਹਾਨ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਾਣ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਾਦਗੀ ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਸਦਕਾ ਮਹਾਨ ਆਗੂ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਵਲ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸੌਂਪੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ

ਸੋਹਣੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਭਾਇਆ ਸਗੋਂ ਇਥੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਜਿਥੇ ਜਿਸ ਉਚੇ ਤੋਂ ਉਚੇ ਤਲ ਤੇ ਚਾਹੁਣ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਸੇਵਾ ਲਈ ਐਨੇ ਰਧਾਵਾਨ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਥਿਤ ਹਰ ਦਿਨ ਦਾ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਗ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮਦਰ ਵਿਚ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਥੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣਾ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਜੇ ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਇਕ ਗੁਝ ਤੇ ਭੇਦ ਭਰੀ ਥਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਰੂਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੋਰ ਉੱਨਤੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਹਨ ਜਿਥੇ ਉਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਜੀਵਨ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਆਾ ਵੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨਾ ਹੀ ਕੇਵਲ ਰੱਬ ਦੀ ਕਲ ਵਾਂਗ (Image) ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਰੱਬ ਵਾਲੇ ਮੂਲ ਤੱਤ ਤੋਂ ਵੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕਰਮਵਾਰ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਸ ਪੁੱਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦਾ ਦਰਨ ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣਨਾ ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਕਦੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਾਜੀ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਬੇਸੁਰੇ ਨਾ ਹੋਈਏ।

ਛੋਟੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸਮਾਉਣ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਸਮਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਹਿਯੋਗ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ। ਸੋ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਵਿਹਲੇ ਘੁਮਦੇ ਜਾਈਏ ਜਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਡਿੱਗ ਪਈਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਪੱਖੋਂ ਖਲੋਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੇ ਉਨਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਅਦਰਲਾ ਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਸਧਾਰਨ ਰੰਤਾਰ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਪਰਸਪਰ ਸੰਬੰਧਿਤ (Relative) ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਹਰ ਇਕ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਵੱਖਰਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋ ਰੂਹਾਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਪੜਾ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸਿਆਣੇ ਤਜਰਬੇ ਕਾਰ ਆਗੂ ਸਾਡੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਉਨਤੀ ਲਈ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਗਤੀ ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਉਤਾਹਜਨਕ ਸਕੂਲ ਹਨ। ਕਿੰਨੀ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਸਾਡੇ

ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਰੂਹਾਂ ਸਮਾਂ ਗੁਆ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਰੱਬ ਵਲੋਂ ਪਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਐਨੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦਰਵਾ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲੋਂ ਉਖੜੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲੋਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ ਸਮ-ਸੁਰਤਾ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਘਾਟ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰਗ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਬੇਸੁਰੇਪਨ ਦੇ ਪਹਿਲੋਂ ਆਦੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬੇਸੁਰੇਪਨ ਦਾ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਯਤਨੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਅਦਰੋਂ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕ ਢੂੰਡਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਪਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਾਹਿ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਜਣਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਚਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਧਿਆਪਕ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਆ ਖਲੋਂਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਾਹਮਦ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਮਦਰ ਵਿਚ (House of Learning) ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਉਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਰੂਹਾਂ ਵੀ ਪਹਿਲੋਂ ਇੱਕਤਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਪਸੀ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੰਞ ਬਹੁਤ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਰੱਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਸਮਝਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
(What happens after death)

ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਕਿ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਕੀ-ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦਸਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਜੀਵ ਦੁਨਿਆਵੀ ਧੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਮਸਤ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮੌਤ ਬਾਬਤ ਕਦੀ ਵੀ ਨਾ

ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਜੀਵ ਨੂੰ ਇਹ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਥਾਂ ਅਸਲ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸਪਟ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸਮਾਨ ਬਿਨਾਂ ਬਦਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਰੋ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕੰਮ ਉਸਨੂੰ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਪਾਸੇ ਦੌੜ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਮਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ।

ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਰ-ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਐਨਾ ਮਾਯੂਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲੋਂ ਮਰ ਚੁਕਿਆ ਮਿੱਤਰ (ਅਗੀਰੀ ਪਾਸੇ ਵਾਲਾ) ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੜਾ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣਾ ਮਿੱਤਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਾਂ। ਨਵੀਂ ਆਈ ਰੂਹ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਨਿਰਦਈ ਮਾਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਪਣੀ ਵਹੁਟੀ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਗਿਰਜੇ ਵਿਚ ਕਾਲਾ ਲਿਬਾਸ ਪਾਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਰਿਤੇਦਾਰ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਇਕ ਛਿਨ ਲਈ ਵੀ ਮਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਰਥੀ ਚੁੱਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਥਲੇ ਅਰਥੀ ਵਿਚ ਪਛਾਣਨ ਲਈ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਪਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਫੱਟੇ ਤੇ ਪਿਆ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉਥੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਜਾਣੂ ਉਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਸ ਵਿਚਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਜਕੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਅਵਾ ਮਿੱਤਰਾਂ ਸੱਜਣਾਂ ਤੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੀ ਦੰਨਾਉਣ ਜਾਂ ਜਲਾਉਣ ਲਈ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਰੂਹ ਜੋ ਕੁਝ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਤੇ ਵੀ ਵਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਕਈ ਹੋਰ ਰੂਹਾਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭੈੜੀ ਰੁਚੀ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਮੌਤ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ।

ਅਜਿਹੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕਾਂੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਦੀਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰੂਹ ਪੱਖੋਂ ਸਦਾ ਜਿਊਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਾ (ਸਰੀਰ) ਹੀ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਥੇ ਰੱਬ ਕਿਸੇ ਤਤ ਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬੈਠਾ_ੀ_ੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਤੱਕ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਥੇ ਰੂਹਾਂ ਆਪ ਹੀ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀ ਰੋਨੀ ਨਾਲ ਚਮਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਕੁ ਰੂਹਾਂ ਦੁਆਲੇ ਪਵਿੱਤਰ ਰੋਨੀ ਦਾ ਆਭਾ-ਮਡਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਝਲਕਾਰੇ ਮਾਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਠੋਸ ਵਸਤੂਆਂ ਕੇਵਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਾਂ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਤਲੋਕ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਇਥੇ ਸਾਡੀ ਭੂਰ ਮੱਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵੱਲ ਪਿਆਰ ਭਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜੋਈਆਂ ਦੀਆਂ ਤਰੰਗਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਮਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਤਲ ਤੇ ਰੂਹ ਤਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਥਾਂ, ਭੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੁਰੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਗਲੀ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਇਥੇ ਸੌਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਂ ਨਿਰਾ ਵਿਚ ਐਧਰ ਉਧਰ ਭਟਕਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਅਗਲੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ ਜਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਮਨ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਸਦਾ ਲਈ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਮਰਨ ਦੇ ਸਦਮੇ ਤੋਂ ਰਾੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਰ ਚੁੱਕੇ ਰਿਤੇਦਾਰ ਮਿੱਤਰ ਜਾਂ ਹਮ-ਜਮਾਤੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪੁਰਾਣੀ ਦੇਹ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਪਜੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਵੀਂ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋਈ ਰੂਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਆਪਣੀ ਭਰ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਕੇਵਲ ਚਾਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਤੁਰਦੇ ਕਉ ਤੁਰਦਾ ਮਿਲੈ
ਉਡਤੇ ਕਉ ਉਡਤਾ॥

ਜੀਵਤੇ ਕਉ ਜੀਵਤਾ ਮਿਲੈ
ਮੂਏ ਕਉ ਮੂਆ॥ (ਅੰਗ 788)

ਨੋਟ :- ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਤੁਕ ਮੂਏ ਕਉ ਮੂਆ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਰੂਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਬੀਤੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਕਾਲਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਸਰੀਰੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਵੀ। ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂ ਉਹ ਐਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਉਦੇ ਵਿਚੋਂ ਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਉਦੇ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਠਾਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਦੇਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਵੇਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ-ਕਿੱਥੇ ਤੇ ਕਦੋਂ-ਕਦੋਂ ਆਪਣੇ ਉਦੇ ਵਿਚ ਨਾ-ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ। ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਅਚੇਤ ਮਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲੋਂ ਮੌਜੂਦ ਉਦੇਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਭੁਲ ਗਈ।

ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਆਇਆ ਲਾਹਾ ਲੈਣਿ ॥
ਲਗਾ ਕਿਤੁ ਕੁਫਕੜੇ ਸਭ ਮੁਕਦੀ ਚਲੀ ਰੈਣਿ ॥

(ਅੰਗ 43)

ਇਕ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉੱਨੀ ਵੱਡੀ ਰੂਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾਦਾ, ਦਾਦੀ ਜਿੱਡੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜਨਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਇੱਕਠਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕਰ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਥੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਸਨੇਹ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੀ ਰੂਹ ਪ੍ਰਤੀ ਇਕ ਵੀ ਖਰ੍ਹਵਾ ਵਿਚਾਰ ਸਾਡੀ ਤਰੱਕੀ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵੇਰ ਤਾਂ ਇਸ ਧੱਬੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਲਈ ਅਗਲਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੁਰਾ ਨਾ ਬੋਲੋ ਤੇ ਬੁਰਾ ਨਾ ਸੋਚੋ। ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਏਥੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਲ ਤੇ ਕਿਸੇ ੈਤਾਨ ਦਾ ਨਿਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਫੁਰਨਿਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ੈਤਾਨ (ਇਬਲੀਸ) ਬਣਦੇ ਹਾਂ। ਹਰ ਇਕ ਜੀਵ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ

ਕਿਸਮਤ ਆਪ ਘੜ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਦੀਵੀ ਰੂਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਇਕ ਵੇਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋਭਾਂ ਤੇ ਖਿੱਚਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ ਕੋਈ ਔਖੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਅਨਾਦੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਪਲਾਂ ਲਈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਾਲਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਰੋਕ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਗੱਲ ਸਦਾ ਮਨ ਵਿਚ ਰੱਖੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਲੇ ਬੁਰੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਉਪਦੇ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹ-ਚਿਰੀ ਖੁੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਰਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੱਗੇ ਚਲ ਕੇ ਫੋਰਡ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ੈਤਾਨ ਕੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਕਤੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹ ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਹਰ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਰ ਪਕੇਰੀ ਤੇ ਕਤੀਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਚੰਗੇ, ਦਇਆ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਰੂਹ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਚਮਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਬੁਰਾਈ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਬਲਵਾਨ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੋਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਹੁਕਮ (Word) ਸੀ ਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਚੰਗਿਆਈ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਰੱਬ ਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਲਾਲਸਾ ਕਰਕੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜੇ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ੈਤਾਨ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਜੇਕਰ ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕਰਮ (Deeds) ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਅਸੀਂ ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਥਾਂ ਦਿਆਲਤਾ ਤੇ ਭਲਾਈ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਮਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ੈਤਾਨ ਆਕਾਰ ਵਿਚ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਤ ਨੂੰ ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਬਧਾ ਘਰੁ ਤਹਾਂ
ਜਿਥੈ ਮਿਰਤੁ ਨ ਜਨਮੁ ਜਰਾ॥

(ਅਗ **44**)

ਇਥੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਜਵਾਨ (Age Less) ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਆਦਿ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਅਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੇਵਲ ਇਕੋ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਥੇ ਹੀ ਹਾਂ। ਇਸ

ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਰਥ (Waste) ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। **ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ ਮੌਤ ਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥ (Matter) ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਰੂਪ ਪੱਖੋਂ ਖੇਰੂੰ-ਖੇਰੂੰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਵ ਹੀ ਇਕ ਰੂਹ ਇਕ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਰਤਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਂਦ ਸਦੀਵੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੋਂਦ ਦੀ ਅਵਸਥਾ (State of Being) ਵਿਚ ਹਾਂ।**

ਪਵਨੈ ਮਹਿ ਪਵਨੁ ਸਮਾਇਆ ॥
ਜੋਤੀ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਰਲਿ ਜਾਇਆ ॥
ਮਾਟੀ ਮਾਟੀ ਹੋਈ ਏਕ ॥
ਰੋਵਨਹਾਰੇ ਕੀ ਕਵਨ ਟੇਕ ॥1॥
ਕਉਨੁ ਮੂਆ ਰੇ ਕਉਨੁ ਮੂਆ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥
ਇਹੁ ਤਉ ਚਲਤੁ ਭਇਆ ॥1॥

(ਅਗ ੮੮੫)

ਸੋ ਇਕ ਮੱਖੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਝਾੜਨ ਨਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਤਪਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਮੱਖੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਗੁਆਚਦੀ। ਇਹੋ ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਇਕ ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਾਰ ਥੱਲੇ ਆ ਕੇ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਮਗਰ ਰੂਹ ਹੋਰਨਾਂ ਵਾਂਗ ਸਦੀਵੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਟਲ ਸਚਾਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅਰੰਭ ਵਿਚ ਸਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਰਹਾਂਗੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੂਹਾਨੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਲੋਚਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਭੈ ਦਾ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ, ਆਪਣੇ ਬਜਾਏ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋਵੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਨਸਲ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਕਈ ਵੇਰ ਇਕ ਵੱਾਦਾਰ ਜਾਨਵਰ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਐਨਾ ਉੱਨਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਪਰ ਉਹ ਰੂਹ ਸਦਾ ਹੀ ਕੁੱਤਾ ਜਾਤੀਵਾਲੀ (Canine) ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਹੋਂਦ

ਦੀ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਦਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਤਤਪਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਰੱਬ ਦੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਵਿਚ ਉਹ ਕੁੱਤਾ ਪੂਰਨਤਾ (Perfection) ਤੇ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਾਲਕ ਲਈ ਆਪਾ ਵਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖਣ ਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਪੂਰਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਦੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਲੋਚਦੇ ਰਹੇ ਹੋਣ।

ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਕੁੱਤੇ, ਬਿੱਲੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਲਤੂ ਪ੍ਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪਾਲਦੇ ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਲੱਛਣ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਕਈ ਕਪਟੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵੱਫਾਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੀਵੇਂ ਪ੍ਰਆਂ (Lesser Animals), ਪੌਦਿਆਂ, ਪੱਥਰਾਂ, ਪਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਝਲਕਾਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਅਣੂ (Atom) ਵਾਂਗ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਖੇਰੂੰ-ਖੇਰੂੰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਧੂਰੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਦਰਤਾਂ, ਪਛੀਆਂ, ਟਿੱਲਿਆਂ, ਪ੍ਰਆਂ, ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਜਿਊਂਦੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਰੂਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰੂਹਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜਿਊਂਦੀਆਂ ਸਾਹ ਲੈਂਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰੱਬੀ ਚਿਣਗ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਏਕਲ ਮਾਟੀ ਕੁੰਜਰ ਚੀਟੀ ਭਾਜਨ ਹੈਂ ਬਹੁ ਨਾਨਾ ਰੇ॥
ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਕੀਟ ਪਤੰਗਮ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਾਮੁ ਸਮਾਨਾ ਰੇ॥

(ਅਗ ⋆88)

ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਕਸਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਰ ਫਿਰ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਰਚਨਹਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਪਿਆਰ ਦਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਰਦ ਤੇ ਨਾਨੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਪਸੰਦਗੀ ਤੇ ਨਾ-ਪਸੰਦਗੀ ਵਾਲੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਮਨ ਮੌਜੀ ਤਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਰੋਸ ਵੀ ਫੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਆਪਣਾ ਨਿਚਿਤ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੀਆਂ ਜਾਂ ਭੈੜੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਕੁਝ ਕੁ ਵਧਦੇ ਪੌਦੇ ਸਾਡੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਕਈ ਪਿਆਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਣਦੇ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਉਲਟੇ ਸੁਭਾ ਦੇ ਅਤੇ ਲਾ-ਪਰਵਾਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨਰਮ ਸੁਭਾ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਦਾ ਤਤਪਰ।

ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਜਿਉਂਦੀ ਵਸਤੂ ਉੱਪਰ ਅਰਦਾਸ ਦੀ ਕਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰੂਹ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰ ਚਟਾਨਾਂ, ਕੀੜੇ ਅਤੇ ਹਰ ਚੀ ਜੋ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ, ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਚੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਸਭ ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਟ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਜੀ ਹੋਈ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੇ ਚੰਗੇਰੇ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਦਾ ਹੈ।

ਵਿ ਉਦਾਹਰਨ

ਅਰਦਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰਥਰ ਨੇ ਵਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਰਨਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਜਾਨ ਕੈਨੇਡੀ ਦੇ ਕਤਲ ਵੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸਾਂ ਸਦਕਾ ਉਹ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਪਚਾਤਾਪ ਘਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੁਕਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਰਾਬਰਟ ਕੈਨੇਡੀ ਵੀ ਕਤਲ ਪਿਛੋਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਨੀ-ਦੇਸ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸਾਂ ਸਦਕਾ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਮਰਨ ਕਾਰਨ ਸਿੱਧਾ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਆਰਥਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਇਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਦੂਜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਥੇ ਬਹੁਤ _ੀਆਂ ਮਨਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ ਸਦਾ ਤੋਂ ਹੀ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕਠੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਵੀ ਪਹਿਲੋਂ ਇਹ ਇੱਕਠੇ ਸਨ। ਜੈਕੀ (ਜਾਨ ਕੈਨੇਡੀ ਦੀ ਵਹੁਟੀ) ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ ਦੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਸੀ।

ਰੂਥ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਹੋਏ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਆਈਨਹਾਵਰ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਆਰਥਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਛੱਡਣ ਉਪਰੰਤ ਇਥੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੋਂ ਗੁਰ ਚੁਕੀਆਂ ਜਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ_ੀ ਮਨਾਈ

ਅਤੇ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ।

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਕੇ ਚਲਤ ਭਯੋ ਜਗਤ ਕੋ ਸੋਕ।।
ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਸਭ ਜਗ ਭਯੋ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਸੁਰ ਲੋਕ।।

ਦ. ਗ੍ਰੰਥ ਅਗ ***54*** *(ਬ. ਨਾਟਕ)*

ਨੋਟ :– ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਰਤਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹਿਟਲਰ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰਥਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਐਨੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਦੀ ਵੀ ਇਸ ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਇਥੇ ਵੀ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ, ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁਣਦਾ। ਹੁਣ ਉਹ ਇਕ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਹਨੇਰੀ ਖੱਡ ਵਿਚ ਇੱਕਲਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜੁਲਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਰਾਂ ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਪਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਾਇਦ ਉਸ ਰੂਹ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲੇ ਜਦ ਤੀਕ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਲਮਾਂ ਦਾ ਇਵਾਨਾ ਨਹੀਂ ਭਰ ਲੈਂਦਾ।

ਨੋਟ :– ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਜਿਸ ਤਪੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਪਾਤਾਹ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦੀ ਰੂਹ ਬਾਰੇ ਇੰਵ ਦੱਸਿਆ ਹੈ :–

ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਮਕੰਕਰਾ ਨੋ ਆਖਿ ਛਡਿਆ ਏਸੁ ਤਪੇ ਨੋ ਤਿਥੈ ਖੜਿ ਪਾਇਹੁ ਜਿਥੈ ਮਹਾ ਮਹਾਂ ਹਤਿਆਰਿਆ।।

ਫਿਰਿ ਏਸੁ ਤਪੇ ਦੈ ਮੁਹਿ ਕੋਈ ਲਗਹੁ ਨਾਹੀ ਏਹੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਹੈ ਫਿਟਕਾਰਿਆ।। (ਅਗ **316**)

ਫਿਰ ਉਸ ਆਈਨਸਟਾਈਨ ਦਾ ਕਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਹਾਨ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਰੀਰ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਏਥੇ ਬੜੇ ਉਤਾਹ ਨਾਲ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰ ਕੀਤਾ। ਇਥੇ ਦੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨੀ ਰੂਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰਿਟੀ ਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸੋ ਇਥੇ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਉੱਨਾ ਹੀ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੰਨਾ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਫਿਰ ਆਰਥਰ ਨੇ ਪਾਦਰੀਆਂ, ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ, ਆਸਤਿਕਾਂ, ਹਤਿਆਰਿਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਉਦਾਹਰਨ ਦਿੱਤੇ। ਇਕ ਪਾਦਰੀ, ਬਿੱਲੀ ਸੰਡੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰੱਬ ਇਥੇ ਕਿਸੇ ਤਤ ਤੇ ਫਰਿਤਿਆਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਸਮਝਦਾ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਭੁੱਲੀਆਂ ਭਟਕੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਵਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕੁਝ ਦੇਰ ਪਿੱਛੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਤਤ ਦਾ ਰਸਤਾ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਛੁਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੀਰ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕਠੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਵਰਗ ਹਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਰਕ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਿੰਜ ਅਦਰ ਵਿਚ। ਸਿਆਣੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੇ ਬਿੱਲੀ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗਿਆਨ ਮਦਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਲਾਸਾਂ ਲਗਾਏ ਫਿਰ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਅੱਖ ਖੁੱਲੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰੱਬ ਦਾ ਰੂਪ ਹਾਂ।

ਜਦ ਤੀਕ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਸਚਾਈ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ । ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਸਕਦੇ। ਬਿੱਲੀ ਵੀ ਹੁਣ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਵਿਵ ਵਿਆਪੀ ਸਚਾਈ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਿੱਲੀ ਇਕ ਉੱਤਮ ਰੂਹ ਹੈ ਪਰ ਭੁਲੇ ਖੇ ਵਾਲੇ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਉਹ ਲਤ ਧਾਰਨਾ ਅਪਣਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਆਦਿ ਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਆਰਥਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਹਾਂ ਹੀ ਹਵਾ ਦਾ ਰੁ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਰ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। **ਅਤ ਵਿਚ ਆਰਥਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉੱਨਤੀ, ਪਿਆਰ, ਉਸਾਰੂ ਕਾਰਜ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਦਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਰਾਹ ਹਨ।** ਜਿਹੜੇ ਕਤੀ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਸ ਰੂਹਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣਗੇ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਭਟਕਣਗੇ। ਆਪਣੀ ਉੱਨਤੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਆਪਣੇ ਅਦਰ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਮਰਤਾ ਇਕ ਰੂਰੀ ਸਬਕ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਦਰ ਝਾਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਕੋਈ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਥੇ ਰੂਹਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿ ਦੇਖੇ ਅਤੇ ਕਈ ਚਮਕਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਪਾਈ ਰੂਹਾਂ ਤੱਕੀਆਂ। ਉਸ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿਣ ਲਈ ਉਸ ਪਾਸ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਵੱਲ ਵੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਇਸ ਲਈ ਿ ਰ ਦੀ ਅਵਾ ਮਾਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਪਾਸ ਕੋਈ ਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਵੀ ਹਿਲਾਈਆਂ ਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲ ਨਾ ਤੱਕਿਆ। ਕੁਝ ਮਿਟਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਦਿਸੇ। ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਉਸ ਵੱਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਹੇ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ ਬੋਲ ਕੇ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਨਿਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਿੱਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੱਸਦਿਆਂ ਉਸ ਦਾ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੈਂਟ ਗੈਬਰੀਅਲ ਬਾਬਤ ਪੁਛਿਆ। ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫਰਿਤੇ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕੁੜੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਨਦੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਤੇ ਅੀਰ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਇਕ ਮੋਚੀ ਦੀ ਝੌਂਪੜੀ ਤੱਕੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਲੰਮੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਾਲਾ ਬੁੱਢਾ ਆਦਮੀ ਜੁੱਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਸਤ ਸੀ। ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਮੋਚੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਨਿਪੁਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਐਸੀਆਂ ਮਬੂਤ ਜੁੱਤੀਆਂ ਬਣਾਏ ਜਿਹੜੀਆਂ ਛੇਤੀ ਨਾ ਘਸਣ। ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸੈਂਟ ਗੈਬਰੀਅਲ ਦਾ ਰਸਤਾ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਰੂਹ ਨੇ ਜੁਆਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਰਸਤਾ ਤੇਰੇ ਅਦਰ ਹੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਇਹਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰਮਾਣਤਾ ਦਾ ਸਬਕ ਸਿੱਖ ਪਰ ਇੰਨੀ ਦੇਰ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੌ ਰ ਪਾਉਣ ਤੇ ਮੋਚੀ ਦੀ ਰੂਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋਈਏ

ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਰਖ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦਾਹਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਇਵਾਨਾ ਮਗਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਮੋਚੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਬਿਤਾਏ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਏਥੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸਮੇ ਂ ਅਨੁਸਾਰ 70 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਡੀਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਕ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਰੱਬ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣ ਸਕੇ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਚੀਖ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਞ ਕਿਉਂ ? ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ?

ਬੁੱਢੇ ਮੋਚੀ ਨੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਵਿਚ ਰੁਝੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਦੀ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖੜੇ ਨਹੀਂ ਵੰਡੇ। ਕਦੀ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਭੁੱਖੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਬੁੱਢੇ ਮੋਚੀ ਨੇ ਉਸ ਰੂਹ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਕਦੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਦੁਖੀ ਤੀਵੀਂ ਨੂੰ ਸੁਖ ਪੁਚਾਉਣ ਲਈ ਜਤਨ ਕੀਤਾ? ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਛੱਡੀ ਤੀਵੀਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਇੰਝ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਬੁੱਢਾ ਮੋਚੀ ਓਝਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਰੂਹ ਆਪਣੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਹੁਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਧੁੱਪੇ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਉਹ ਸਰੀਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਰਿਟ-ਪੁਟ ਅਤੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਂਤ ਦਿੱਸ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਲਈ ਸੁਝਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੀਵੀਂ ਨੇ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਉਡੀਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਹੁਣ ਪਰਲੋਕ ਵਿਚ ਵੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਅਖਾਉਤੀ ਕਹਿਲਾਉਂਦੇ ਸੰਤ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਦੁਖਦਾਈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਹੁਟੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਅਨਿਆਇ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਕੇਵਲ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਮਗਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਰੂਪ ਜਾਣ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੰਤਗੀਰੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਇੱਛਿਤ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੋਂ ਰੱਖਣਾ, ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ

ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਉਦੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਆਰਥਰ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਇਹੋ ਹੀ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਕੇ ਮਾਤ-ਲੋਕ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕੀਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਿਰਇੱਛਿਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸ੍ਰਿਟੀ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਕਿੱਥੋਂ ਤੀਕ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਹੁਤ ਸਧਾਰਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਉਦੇ ਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮਾਤ-ਲੋਕ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਪਰਖ ਅਰੰਭ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸੰਪਰਕ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜਦੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਭਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਕੇ ਉਤੇਜਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਜੁਗਤ ਅਪਣਾ ਲਈਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੇ ਭੇਦ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

ਕੁਝ ਦਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਆਰਥਰ ਨੇ ਰੂਥ ਨੂੰ ਇਕ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਚਿਤਰਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਹੜੀ ਸਮਝਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੰਤਾਂ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰਨ ਪਿਛੋਂ ਸਿੱਧਾ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਜਾਏਗੀ। ਮਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਰੱਬ ਪਾਸ ਪੁੱਜਣਾ ਲੋਚਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਰੂਹ ਤੋਂ ਰੱਬ ਦਾ ਪਤਾ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਆਦਮੀ ਉਸ ਪਾਸ ਪੁੱਜਦਾ ਹੈ। ਧੁੰਦਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਛਾਣਦੀ ਹੋਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਬੁੱਢਾਂ ਕੀਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਗਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਪਿਆਲਾ ਲੈ ਕੇ ਖਲੋਤਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾ ਦੇ ਲੰਘ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਉਹੰ ਕੀਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਾ ਛੱਡ ਕੇ ਏਥੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਇਸਤਰੀ ਉਸ ਵੱਲ ਨੱਕ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਦਿੱਸਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਵੱਲ, ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਾਇਦ ਰੱਬ ਉੱਧਰ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਆਰਕਾਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਰੂਹਾਨੀ ਤੇ ਨਾਲ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਰੱਬ ਪਾਸ ਲੈ ਜਾਓ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਡਮ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰੱਬ ਹਾਂ ਉਹ ਰੂਹ ਐਧਰ ਉਧਰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸੰ ਕੀਰ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਾਮਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। **ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਝਾ ਮਾਕ ਛੱਡ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਰੱਬ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਓ। ਪਰ ਉਹ ਸੁੰਦਰ ਰੂਹ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ**

ਕੀਤਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਰੱਬ ਪਾਸ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਆਰੀ ਪੜਾ ਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ-ਇਕੱਲਿਆਂ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੀਰ ਸਮਝ ਕੇ ਨੱਕ ਚੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹੋ ਉਹ ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਚੰਗਾ ਸਿਖਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਓਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗਲੇ ਉਚੇਰੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਰੂਹਾਂ ਵੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੀਆਂ ਹਨ।

ਅੀਰ ਵਿਚ ਉਹ ਜਵਾਨ ਸੁੰਦਰ ਰੂਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਹੈ। ਰੱਬ ਹੀ ਪਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਜਦੋਂ ਨੇਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਸਵਟੀ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤੋਲ ਲਵੋ। ਪਰ ਉਸ ਇਸਤਰੀ ਨੇ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਧਰਮ ਰਾਜ ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਉਸ ਸੁੰਦਰ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਡਮ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉਤੇ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹੋ। ਉਹ ਇਸਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੇਖਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿੰਘਾਸਨ ਨਾ ਦਿਸਿਆ। ਅੀਰ ਵਿਚ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਅਨੁਭਵਤਾ ਹੋਈ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਨਿਰਨਾਇਕ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤੇ ਨੇਕ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਦਰ ਝਾਕਣ ਲਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਚਾਈ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗੇ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਣ ਦੇ ਜਤਨ ਵਿਚ ਉਹ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੱਕੀ ਬਾਬਤ ਹੀ ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਐਨੀ ਮਗਨ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਦੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਰੁਤਬੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਖਲੋ੍ਹ ਕੇ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਬਦ ਨਹੀਂ ਉਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਡਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਨਾ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਪਾਸ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਅਦਰ ਹੀ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜੁਵਾਬ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਪੂਰਵਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੋਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਦੂਣ ਵੀ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੀ ਨਿਰਨਾਇਕ ਸੀ। ਇਥੇ ਹਰ ਇਕ ਰੂਹ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਆਪ ਹੀ ਨਿਰਨਾਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਸਾਡੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਹਨ ਅਤੇ

ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਅਗ ਸੁਤੰਤਰ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪਰਤੰਤਰ। ਜਿਵੇਂ ਦਿਲ ਤਾਂ ਇੱਕਲਾ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਜਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਸਹਾਰੇ ਅਤੇ ਸਮਤੋਲ ਲਈ ਬਾਕੀ ਉਂਗਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਵਰਤਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਞ ਉਹ ਪਰਤੰਤਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੁਝ ਰੂਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪਰਤੰਤਰ ਪਰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜੋੜੀਆਂ (Twins souls) ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਪੂਰਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੂਜੇ ਬਿਨਾਂ ਅਧੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਥੇ ਕੋਈ ਕਾਮ ਭੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਿਨਾਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਹੱਦ ਤਕ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਸਰੀਰੀ ਰੂਪ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਨਿਪੁਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਫੋਰਡ ਨੇ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵਰਨਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰਿਟੀ ਸਾਰੀ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ। ਰੂਹਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਸ੍ਰਿਟੀ ਵਿਚ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਵੱਖਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਰੂਹਾਂ ਉਥੇ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋ। ਸਾਡਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਰੂਰ ਤੁਹਾਥੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਤੇ ਸੌਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਵਿਚ ਦਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਸਿਵਾਏ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਮੁਕਲ ਹੱਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਥੂਲ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਸਾਡਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਪੂਰੇ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਰੂਹਾਨੀ ਜੀਵਨ ਬਾਬਤ ਜਿਹੜੇ ਸੋਚਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਏਥੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਆਈਨਸਟਾਈਨ ਵਰਗੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ, ੈਕਸਪੀਅਰ ਵਰਗੇ ਕਵੀ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ, ਲਿਪਕਾਰ, ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਆਦਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਦਕਾ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕਮਾਲ ਦਰਸਾਏ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ (ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ) ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ (A Search For The Truth) ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਇਕੋ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦੋ ਪਾਸੇ ਹਨ। **ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ।**

ਹੁਣ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਸੰਬੰਧੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਿਮਰਨ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੱਖ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਦਰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਦਰੂਨੀ ਝਾਤ ਸਦਕਾ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਲਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਵਸਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਸਿਮਰਨ ਸਦਕਾ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਪੜਾਅ ਰੂਹਾਨੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉੱਨਤੀ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਅਵਸਰ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜਿੰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋਗੇ ਉੱਨੀ ਛੇਤੀ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰੋਗੇ। ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਬਾਬਤ ਕਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰਥਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਡੂੰਘੇ-ਡੂੰਘੇ ਸਾਹ ਲਵੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਹਿਰੀਲੇ ਤੱਤ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਣ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਤਰ ਜਪੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਭਾਗ ਬਣਾ ਲਵੋ। ਸਮੁੱਚੀ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੁੰਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੀ ਤਾਲ ਨਾਲ ਝੂਮਣ ਲੱਗ ਪਵੋ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸ੍ਵੈ-ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਓ। ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਸ੍ਰਿਟੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਲਵੋ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਹਵਾ ਵਾਂਗ ਹੌਲੇ ਤੇ ਪਤਲੇ ਬਣ ਜਾਓਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਅਣਜਾਣੀ ਥਾਂ ਤੇ ਆਦੀ ਨਾਲ ਇਕ ਰੂਹ ਵਾਂਗ ਘੁਮਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਏਕਤਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਰਿੜ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਹਿੱਸਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ। ਹੋਰ ਡੂੰਘੇ ਜਾਓ ਅਤੇ ਕਦੀ ਕਦਾਈ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ ਰੱਬ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਅਦਰ ਆਉਣ ਦਿਓ। ਇਸ ਟਿਕਾ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ

ਵਿਚ ਹਰ ਰੋ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15 ਤੋਂ 20 ਮਿਟ ਤੱਕ ਟਿਕ ਕੇ ਬੈਠੋ ਅਤੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਜਿਵੇ ਂ ਉਹਦਾ ਜੀਅ ਚਾਹੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਿਓ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੀਕ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਇਹ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਭਿੰਨ ਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਰੱਬ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੋਹਣ ਦੀ ਉੱਤਮ ਵਿਧੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਘਟੀਆ ਵਿਚਾਰ, ਲੁਕਵੇਂ ਮਤਵ, ਛੱਡਣੇ ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਤੱਕ ੁੱਧ ਮਨ ਨਾਲ ਪੁੱਜ ਸਕੋ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗਾ ਸੋਚੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕਰਤਾਰ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਦੀ ਮਗ ਕਰੋ। ਇੰਵ ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਅਨੁਭਵ ਕਰੋਗੇ। ਰੱਬ ਦੀ ਬੇਅਤ ਸਮੱਗਰਤਾ ਵਿਚ ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹੋਵੋ। ਅਸੀਸਾਂ ਇੰਵ ਮਗੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਸੱਚ-ਮੁਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਸਿਦਕ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਆਪਣੇ ਲਈ ਢੂੰਡਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਨੁਭਵ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਮਗੋ ਉਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਖ਼ੁਦਰੀ ਾਮਲ ਨਹੀਂ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਉਹ ਅਰਦਾਸ ਬੇਅਰਥ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁਚਾਵੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਖੀਆਂ ਜਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕ ਦੇਵੇ। ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਾ ਕੰਮ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰੀ। ਫਿਰ ਇੰਵ ਸਿਦਕ ਨਾਲ ਅਰਦਾਸ ਕਰੋ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਵਿਧੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਇਲਾਹੀ ਹੋਂਦ ਐਨੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੱਬ ਦਾ ਵਾਸਤਵਿਕ ਪਿਆਰ। ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਰੱਬ ਪਾਸ ਅਰਦਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਕਾਸੀਲ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਉਚੇਰੇ ਮਡਲ ਵਿਚ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸ੍ਰਿਟੀ ਤੇ ਮੁੜ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਾਂ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨ ਤਿਨ~ ਕਉ ਜੋ ਹਰਿ ਲੜਿ ਲਾਗੇ॥
ਜੀਵਤ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਏ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਜਾਗੇ॥

(ਅਗ 322)

ਫਿਰ ਇਸੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਲਿਲੀ ਨੇ ਦੱਸਣਾ ਅਰੰਭਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰੂਹ ਰੱਬ ਦੇ

ਦਿਲ ਪਾਸ ਪੁੱਜਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਰਜੇ ਤੀਕ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚਿਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਤਾਂਹ ਚੁੱਕਦੀ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਉਡਦੀ ਅਤੇ ਵਿਸਮਾਦ ਨਾਲ ਭਰੀ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਝਰਨਾਹਟ ਐਨੀ ਅਧਿਕ ਤੇ ਪਰਬਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੂਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵ ਆਤਮਾ (pure spirit) ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰਿਕ ਭੋਗਾਂ ਦੀ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਖਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਥੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨਾ ਲੋਚੇਗੀ। ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਰਸਤਾ ਖੁਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੜ ਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਚੇਰੀਆਂ ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵਿਸਮਾਦ ਦਾ ਸੁਆਦ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਵਾਂਗਾ। ਚੇਤਨਾ ਦੀਆਂ ਉਚੇਰੀਆਂ ਪੱਧਤੀਆਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ੁੱਧ ਜੀਵ ਆਤਮਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਆਪੇ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾਈ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੀਆਂ ਪਰ ਕਈ ਵੇਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਲੋਅ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕ ਸੁਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਾਂ।

ਜਿਸ ਪੜਾਅ ਦਾ ਮੈਂ ਕਿਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਇਹ ਅਤਿਮ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਸ ਰਸਤੇ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਅਗਲੇਰੀ ਪੌੜੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੋਂਦ ਦੀ ਲੋਅ ਵਿਚ ਚਲਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਵਿਵ ਵਿਆਪੀ ਸੱਚ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਝਲਕਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਲਈ ਇਸ ਲੋਅ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਅਸੀਂ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕਰਤੱਵ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਤਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਰਤੱਵ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਾਸਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਥੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਹ ਛੱਡ ਕੇ ਇਥੇ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਪੁੱਜਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਕਲਾਸਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਧੀ ਰਾਹੀਂ ਰੱਬ ਦੀ ਰਾ ਮੂਜਬ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਪੁੱਜ ਕੇ ਉਸ ਨੇ

ਇਕ ਪਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਵਾਇਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਤੇ ਰਿਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖ ਕੇ ਫਿਰ ਚੁੱਪ ਸਮਾਧੀ ਵਿਚ ਜੁੜ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੀਆਂ ਝਰਨਾਟਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਾਂਤੀ ਤੇ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਚ ਭਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਲੋੜਵੰਦ ਨਵੀਆਂ ਆਈਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਢੂੰਡ ਵਿਚੱ ਰਨ ਨਿਕਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਰਾ ਵੀ ਅੰਸੋਸ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਿਆਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਇਥੇ ਰੂਹ ਲੋਕ ਵਿਚ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਵੇਲੇ ਠੀਕ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਅਗਲੇਰੀ ਤਰੱਕੀ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ੍ਰਿਟੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੁਰ ਰੂਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਹਨ।

ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਕਿਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਵਾਪਸ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਅਵਸਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਗਲੇਰੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵੱਲ ਵਧਣ ਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਛੇਤੀ ਵਾਪਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਕੰਮ ਅਧੂਰਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਆਇਆ ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤਾ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਅਰੰਭੇਗਾ। ਰੁ ਵਿਚ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਸਿਖਾਉਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇੰਜ ਉਹ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਨਾਲ ਇਕ ਸੁਰ ਹੋਣਾ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਦ ਤੀਕ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੋਚ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਕਮਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵੀ ਇਸ ਸ੍ਰਿਟੀ ਵਿਚ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਉਹ ਕਦੀ ਕਦਾਈ ਹੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸੂਖਮ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਦੇਖਣ ਕਤੀ ਪਕੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। **ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਵਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦਾ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਜੇਕਰ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।**

ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਲਿਲੀ ਮੈਨੂੰ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਨੂਰੀ ਚਿੱਟੀ ਲੋਅ

ਵਿਚ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਇੰਞ ਝਲਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ। ਲਿਲੀ ਨੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ (ਆਰਥਰ) ਵੀ ਕਈ ਵੇਰ ਅਗਲੇ ਪੜਾ ਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆ ਸਕਾਂ। ਮੇਰੀ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਆਰਥਰ ੌਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਛੱਡਣ ਉਪਰੰਤ ਮੇਂ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਵਿਵ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਿਆਪਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਰਸੀਵਿੰਗ ਸਟੇਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਅਗਲੇ ਪੜਾ ਦੀ ਧੁੰਦਲੀ ਜਿਹੀ ਯਾਦ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੱਥਲੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਮੁਕਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਮੈਂ ਉਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਹਾਂ।

ਫਿਰ ਆਰਥਰ ਇਕ ਨਾਸਤਿਕ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰ, ਰੂਹ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਾ ਕੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿਊਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਤੇ ਵਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਨਾਸਤਿਕ ਰੂਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੰਰਤ ਨਾਲ ਵੇਖਦੀ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਖਾਈ ਵਿਚ ਹੋਰ ਥੱਲੇ ਜਾਂਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਚੀਕ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਉਤਪਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਉਸ ਨਾਲ ਹਰੇ ਘਾਹ ਵਾਲੇ ਤਲ ਤੇ ਨਮੂਦਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਰੱਬ ਦਾ ੁਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਹੁਣ ਉਹ ਨਰਕਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਉਸ ਪਾਸ ਹਨ। ਦੁਨਿਆਵੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਕ ਚੰਗਾ ਦਿਆਨਤਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਆਰਮ ਵਿਚ ਦਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਨਵੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਾਸਤਿਕ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਾਤਲਾਂ, ਾਲਮਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕੂਆਂ ਦਾ ਕਿਰ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਆਰਥਰ ਇਕ ਕਾਤਲ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੀਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਜਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਨਰਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਡਰਾ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੋਈ ਜਿੰਨ, ਭੂਤ ਅਤੇੈਤਾਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ ਸਗੋਂ ਨੰਰਤ, ਲਾਲਚ ਦ੍ਵੈ ਅਤੇ ਨੀਵੀਆਂ

ਰੁੱਚੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਤਪਨ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਵਿਗੜਦੇ ਕਰੂਪ ਝਲਕਾਰੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਦ੍ਰਿ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਲਿਲ੍ਹਕੜੀਆਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚੈ ਤਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਘਟੀਆ ਰੁਚੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਸੀ। **ਉਹ ਭੈ-ਭੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੀਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮੌਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਵਾਇਆ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਤਰੱਕੀ ਗਵਾ ਬੈਠਾ ਹੈ।** ਉਸ ਲਈ ਹੁਣ ਗਿਆਨ ਆਰਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮਹਾ ਪੁਰਖਾਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਾ ਵੇਖੁ ਜਿ ਤਪੇ ਨੋ ਫਲੁ ਲਗਾ
ਸਭੁ ਗਇਆ ਤਪੇ ਕਾ ਘਾਲਿਆ॥ (ਅਗ 315)

ਹੁਣ ਇਹ ਰੂਹ ਕਾਂੀ ਚਿਰ ਤੀਕ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਦੋਾਂ ਦੇ ਇਵਾਾਨੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਤਸੀਹੇ ਸਹੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਯੂਸੀ ਦੀ ਖੱਡ ਵਿਚ ਪਿਆ ਪਚਾਤਾਪ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਰੱਬ ਪਾਸ ਬਚਾਓ ਲਈ ਕੂਕੇਗੀ। ਇਹ ਂਰਿਆਦ ਰੱਬ ਪਾਸ ਸੁਣੀ ਜਾਏਗੀ। ਹੋਰ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕਰ ਉਹ ਸੱਚੀਂ-ਮੁੱਚੀ ਵਿਕਾਸ ਲੋਚਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਉੱਨਤੀ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਬਦਲੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵਰਗ ਦੀਆਂ ਘਟੀਆਂ ਵੱਜਦੀਆਂ ਹੋਣ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੀਕ ਦੂਜੀ ਰੂਹ ਆਪਣਾ ਆਪਾ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਟ ਸਹਿ ਰਹੀ ਨੂੰ ਮੁਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਮੁਆਂੀ ਉਸ ਕਾਤਲ ਰੂਹ ਨੂੰ ਐਨਾ ਉਪਰ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦੂਜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕੁਝ ਕੁ ਪਾਠ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਏਥੇ ਰੂਹ ਕਦੀ ਵੀ ਰੱਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਵੇ ਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤਲ ਤੇ ਵੀ ਰੱਬ ਬਿਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਸਾਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰਿਟੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮਗੋ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰੋ ਤਾਂ ਲੱਭੇਗਾ, ਖਟਖਟਾਓ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇਗਾ। ਮਗੋ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ, ਖੜਕਾਓ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਦਾ ਦਰਵਾ ਖੋਲ੍ਹੋ ਅਤੇ

ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਦਰ ਵਗਣ ਦਿਓ।

ਬੁਰੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤੋ

ਲਿੱਲੀ ਨੇ ਰੂਥ (ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ) ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਧੂੰਏ ਨਾਲ ਨਾ ਭਰੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਗੱਲ ਬਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੁੰਦਾ। ਧੂੰਏ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਗਤੀ (ਤਰੱਕੀ) ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਵ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਧੂੰਏ ਦਾ ਪਰਦਾ ਖਲੋਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਧੁੰਦ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਔਖ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਹੁਣ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਦੀ ਬੁਰੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਛੱਡਦੀ। ਚੰਗਾ ਹੁਣ ਆਰਥਰ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਜਿਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਕੁਝ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕਿਉਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮਨੁੱਖ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰੂਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਅਮਲਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਉਂ ਵਾਪਸ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂ ਉਹ ਨਿਚੇ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਭਵਿੱਖਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੰਵ ਉਹਨਾਂ ਭੋਗਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਗੀਆਂ? ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਰੂਹ ਕਿਉਂ ਵਾਪਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਰੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਸੁਭਾ ਦੀਆਂ ਕਮੋਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸੁਆਦ ਮਾਣਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ ਰਾਬ, ਕਾਮ ਭੋਗ, ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਪੋਣ ਆਦਿ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਖਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਉਦੋਂ ਤੀਕ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੱਧ ਸਕਦੀਆਂ ਜਦ ਤੀਕ ਉਹ ਸਰੀਰਿਕ ਸੁਆਦ ਦੀ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨਾ ਘਟਾਉਣ, ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਆਦ ਦਾ ਚਸਕਾ (ਅਤੇ ਉਹ ਬੇ ਅਤ ਹਨ) ਜੀਵ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਜਨਮ-ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਫਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਤੀਕ ਇਹ ਭੁੱਖਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਹ ਤਮ ਨਾ ਕਰ ਲੈਣ ਉਹ ਰੂਹਾਂ ਇਸ ਗੇੜ ਵਿਚ ਫਸੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਭੁੱਖ, ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਦੀ ਭੁੱਖ, ਕਾਮ ਦੀ ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਰਾਬ, ਤਮਾਕੂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰੁਚੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਔਖਾ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ

ਉਹਨਾਂ ਰੂਹਾਂ ਲਈ ਸਬਕ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲੋਚਦੀਆਂ ਹੋਣ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇੰਵ ਹੈ :

ਇਸ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਰਾਬੀ ਰੂਹਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਦੁਆਲੇ ਘੁਮਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਰਾਬ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਰਾਬ ਲਈ ਤਰਸਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਇੱਲਤ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੋ ਹੀ ਹਾਲ ਤਮਾਕੂ ਨੋਾ ਜਾਂ ਨੀਲੀਆਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਆਦੀਆਂ ਦਾ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕਾਮ ਭੋਗੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਰੂਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਰੀਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰੀ ਭੋਗ ਕਾਮਨਾ ਉਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬਕ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਿਖਦੇ ਹਾਂ। ਸਰੀਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਨਮ-ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਬੰਧਨ ਤੋੜਨੇ ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਜੀਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਦੀਆਂ ਭੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੋ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਹ ਆਦਤਾਂ ਛੱਡਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ। ਮਨੁਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਆਦਤਾਂ ਛੱਡਣੀਆਂ ਸੌਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਰੂਹਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਲੋਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾ ਹੀ ਰਾਬ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਸਿਗਰਟ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਗੋਲੀਆਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਮ ਵਾਸਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਪਾਸੇ ਆ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਜੀਰਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਗੇ।

ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾ ਚੰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਨਾ ਮਾੜੇ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀਆਂ ਕਮੋਰੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਕਮੀਆਂ ਤੇ ਕਮੋਰੀਆਂ ਸੁਧਾਰੀਆਂ ਨਾ ਜਾਣ ਅਸੀਂ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੱਧ ਸਕਦੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਣਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

ਮਨੁੱਖ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਸੌਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਰੂਹ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਔਖਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਕੋਈ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਤੇ ਖਿੱਚਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸੋ ਰੂਹ ਦੇ

ਤਲ ਤੇ ਚੰਗੇ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਲੁਭਾਏ ਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਾ ਹੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦਾ ਸਕੂਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰਨਾ ਤੇ ਜਿੱਤਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਰੂਥ (ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ) ਦੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਕਿ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਚੁਕਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਕਾਰ ਤੋਂ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਮਾਰੀਂਨ ਤੇ ਰਾਬ ਦਾ ਆਦੀ ਹੋ ਗਿਆ ?

ਫੋਰਡ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਅਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਰਾਬੀ ਸਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੋਤਲ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਕਿਸੇ ਬਾਬਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸਾਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ **ਪੈਨਨ ਸਲਵੇਨੀਆ** ਵਿਚ ਸਾਂ। ਚਾਹੇ ਮੈਂ ਚੰਗੇ ਸੁਭਾ ਦਾ ਸਾਂ। ਪਰ ਰਾਬ ਮੇਰੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ। ਇਸ ਖਾਤਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ, ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ, ਵਜੋਂ ਜਨਮਿਆਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਿਚੇ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਸਾਂ ਕਿ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਵਾਂਗਾ। ਮੇਰੀ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਜੁਗਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸੀ। ਾਇਦ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਜੋਂ ਬਿਤਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਸਾਧੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਅਤੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਸਾਧੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਥਕਾਵਟ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹੋਰ ਖਿੜਕੀ ਖੋਲ੍ਹ ਬੈਠਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀ ਰਾਬ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਉਣੀ। ਇਸ ਕਰਮ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਚੁਕਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਵਿਓਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਦੋ ਹੋਰ ਜਨਾਨੀਆਂ ਮਰ ਗਈਆਂ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਤੇ ਦੂਜੀ ਉਸ ਦੀ ਸਹੇਲੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਪਗ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਬਚ ਗਿਆ।

ਪਰ ਇਹ ਕਮਜੋਰੀ ਮੈਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਚੇਤ ਮਨ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੇ ਮਿੱਤਰ ਰਾਬ ਲਈ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਸੀ ਸੋ ਮੈਂ ਉਸ ਵੱਲ ਧੱਕਿਆ ਗਿਆ। ਯਕੀਨ ਜਾਣੋ ਇਹ ਲੋਕ ਕੋਈ ਮਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਪੈਨਨ ਸਲਵੇਨੀਆਂ ਦੇ ਬਰਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪਈ ਇੱਲਤ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹੁਣੇ ਬਿਤਾਏ

ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵੀ ਜਕੜ ਲਿਆ। ਜੇਕਰ ਇੰਞ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਇਕ ਅੱਧ ਬੋਤਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਾਉਣਾ। ਪਰ ਪੈਨਨ ਸਲਵੇਨੀਆਂ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਚੱਕਰ ਐਨਾ ਮਬੂਤ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਪੱਕੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋੜ ਫੋੜ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹੁਣੇ ਬਿਤਾਏ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਿਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਰੱਬ ਦਾ ਕਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਫਿਸਲਿਆ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਆਓਣ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਪੁਰਾਣੇ ੈਤਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਕੀ ਲੜਾਈ ਸਦਕਾ ਮੇਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਮੂਰਖ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਜੇ ਲਤ ਰਸਤੇ ਨਾ ਪਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵੀ ਕਦੀ ਵੀ ਰਾਬ ਨਾ ਪੀਂਦਾ।

ਫਿਰ ਲਿਲੀ ਨੇ ਟਾਈਪ ਰਾਈਟਰ ਤੇ ਇੰਞ ਸੰਦੇਸਾ ਦੇਣਾ ਅਰੰਭਿਆ, ਰੂਥ! ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜਦ ਤੱਕ ਇਕ ਰੂਹ ਆਪਣੀ ਨਿਪੁਨਤਾ ਲਈ ਜਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਰ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪਾਸੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰੂਹ ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਿਸਕ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖਲੋ ਜਾਵੇਗੀ (Stand Still) ਜਾਂ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਪੜਾਅ ਰੂਹ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ (ਮਾਤ-ਲੋਕ) ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੁਰੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ, ਕੌੜੇ ਬਚਨਾਂ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਨ, ਗੁੱਸੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਸੋਚਣ ਨਾਲ ਉਹ ਰੂਹ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ। ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਥੋੜ੍ਹਚਿਰੇ ਜੀਵਨ ਵਾਂਗ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਵਸਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਉਸ ਵਕਤ ਤਾਂ ਅਸਲੀ ਟੈੱਸਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਹੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੂਹ ਤਲ ਤੇ ਆਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਲ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ? ਰਾਬ ਨੀਲੇ ਪਦਾਰਥ, ਹਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਕੋਟੀਨ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਥੇ ਹੀ ਤੋੜਨੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਕਾਸ ਨਾ ਰੁਕੇ। ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਸੋਚਣਾ, ਗੁੱਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਥਾਂ ਪਿਆਰ ਦਰਸਾਉਣਾ, ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਨਾਲੋਂ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹਿੱਤ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ

ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਲਹਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਭਿੰਨ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਅਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਇਸ ਪਾਸੇ ਰੂਹ ਤਲ ਤੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਸੋਚ ਲਹਿਰ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਂਝੀ ਖਿੱਚ (Like Attraction) ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਇੱਕਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਤਲ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਰੁਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਵੰਗਾਰ (Challenge) ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਵੰਗਾਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਫਰੀਦਾ ਬੁਰੇ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਿ ਗੁਸਾ ਮਨ ਨ ਹਢਾਇ ॥
ਦੇਹੀ ਰੋਗ ਨ ਲਗਈ ਪਲੈ ਸਭ ਕਿਛ ਪਾਇ ॥ (ਅਗ 1380)

ਫਰੀਦਾ ਜੋ ਤੈ ਮਾਰਨਿ ਮੁਕੀਆਂ ਤਿਨ~ ਨ ਮਾਰੇ ਘੁਮਿ ॥
ਆਪਨੜੈ ਘਰਿ ਜਾਈ ਐ ਪੈਰਿ ਤਿਨ~ਾ ਦੇ ਚੁੰਮਿ ॥ (ਅਗ 1378)

ਫੋਰਡ ਨੇ ਇਸ ਵਿ ਤੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਈ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦੇ। ਇੱਥੇ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਬੀਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਨਮ ਦੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। **ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਲੇ ਘੁਮਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਿਗਰਟ, ਰਾਬ ਜਾਂ ਨੇ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਆਦੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਸ ਧੂੰਏ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨੋਵੇਗਾਂ ਦਾ ਸੁਆਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਮਾਣਦੇ ਸਨ।**

ਇਸ ਪਾਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਰੂਹਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨਾਲ ਇੰਞ ਜਕੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਦਾ ਸੁਆਦ ਮਾਨਣੋ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਦਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਐਨੀਆਂ ਰੁਝੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਾਂੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੀਕ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੱਧ ਸਕਦੀਆਂ।

ਸੋ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਿਗਰਟ ਨੋ, ਰਾਬ ਜਾਂ ਚਰਸ, ਗਾਂਜਾ, ਹੀਰੋਇਨ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਰੂਹ ਤਲ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ

ਛੱਡਣਾ ਤਕਰੀਬਨ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜੀਵ ਇਹਨਾਂ ਇੱਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਕਈ ਵੇਰ ਵਧੇਰੇ ਹਿਰੀਲੇ ਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਆਰਥਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਥਿਆ ਸੁਣਾਈ। ਉਸ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਬਿਤਾਏ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਰਾਬ, ਸਿਗਰਟ, ਚਰਸ ਆਦਿ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਾ ਛੋਹਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੇਰੀ ਬੁੱਧੀ ਤੀਖਣ ਹੋਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਕਦੀ ਇਹਨਾਂ ਨੀਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿਚ ਗੁੱਟ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਲੇ ਘੁਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਮਨਾਕ ਅਤੇ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਇੰਞ ਮੇਰਾ ਵਿਹਾਰ ਬੇਵਸੇ (ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ) ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰਨਾਂ ਲਈ ਤਰੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਇਸ ਆਦਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ।

ਰੂਥ ! ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਸਿਗਰਟ ਨੋ ਦੀ ਆਦਤ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕੇਂਗੀ ਜਦ ਤੀਕ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਆਉਂਦੀ। ਮੈਂ ਰਾਬ ਦੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਲਤ ਦਿਾ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਛੇਤੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਸੋ ਤੂੰ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਇਹਨਾਂ ਬੁਰੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਦੇ ਜੰਜਾ ਨੂੰ ਉਥੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਛੱਡ ਦੇ।

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਗੇੜ
(Between Earth Lives)

ਆਰਥਰ ਨੇ ਰੂਹਾਂ ਬਾਬਤ ਚਿਤਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਧਾਰਨ ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮਰ ਗਿਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤੇ ਫਿਰ ਜਨਮ-ਮਰਨ ਦੇ ਨਾ ਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿਚ ਘੁਮਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਿਰਿਆ ਉਦੋਂ ਤੀਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਊਣਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੇ। ਇਹ ਦਲਦਲ ਅਸਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਪਣਾ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਛੁਟਕਾਰਾ ਉਦੋਂ ਤੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ

ਰੱਬ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰਨ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਪਾਪੀ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਆਰਥਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸੇਵਾ ਨਾਲੋਂ ਸੁਆਦਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਵਿਚ_ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਵ ਕਰਨ ਨਾਲ_ੀ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕੀ ਅਰਾਮ ਪ੍ਰਸਤ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਨਾ ਹੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਕੁਝ ਸਵਾਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਵ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਾ ਧਾਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਦਾ ਸੁਭਾ। ਵਿ ਭੋਗਾਂ ਦੀ ਲਾਲਸਾ, ਬਿਨਾਂ ਉਦੋਂ ਬੇਅਰਥ ਵਕਤ ਬਿਤਾਉਣਾ, ਹੰਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ-ਵਿਹਾਰ, ਆਪਣੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਗਾੜਨਾ ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਲਾਡ-ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਾਬ ਕਰ ਲੈਣਾ ਆਦਿ, ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਅਸਰੀਰੀ ਤਲ ਤੇ ਰੂਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਰੂਹਾਂ ਆਪਣੇ ਫੁਰਨਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਿਆਂ ਅੱਗੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਿਲੀ ਵਾਲ ਿਗਾਰਦੇ ਹਨ, ਲਾਲਸਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਫੁਰਨਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਸੋਹਣੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਨੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਜੇਕਰ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਟ੍ਰੈਂਕਿ ਹੀ ਜਾਮ ਕਰ ਰੱਖਣ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਫੁਰਨਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਇੰਵ ਵਿਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾ ਲਈ ਇਹ ਵਾਸਤਵਿਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬੜਾ ਅਜੀਬ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਰੂਹਾਂ ਤੇ ਪਏ ਵਹਿਮਾਂ ਤੇ ਬਤ ਲਈ ਨਿੰਮ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹਾਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੱਸ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਰੂਹ ਜਿਹੜੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੂਥ! ਇਹ ਗੱਲ ਯਾਦ ਰੱਖਣੀ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਲਤ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਈਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੜੌਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਾਂਗ

ਜਾਣੋ। ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਖਿੱਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਬਤ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਕਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰਥਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਸਤਾ ਬੜੀ ਡੂੰਘੀ ਉੱਚੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕਲੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ ਵੀ ਚੋਟੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੋਗੇ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਾਥੀ ਤੁਹਾਡੀ ਉੱਪਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਗਤੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਤੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪੜਾਅ ਤੇ ਉਹ ਮੱਦਦ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹੱਥ ਲੋੜਦੇ ਹਨ। ਇੰਵ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਨਾ ਕਿ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ। ਤੁਸੀਂ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਸਮੇਂ ਦਾ ਏਥੇ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਸਮਾਂ ਉਦੋਂ ਤੇ ਦੌੜਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹੌਲੀ ਜਾਣਾ ਲੋਚਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੌੀ ਨਾਲ ਦੌੜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਰੀਂਗ-ਰੀਂਗ ਕੇ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਸਮਾਂ ਤਾਂ (relative) ਪ੍ਰਾ-ਸੰਗਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਏਥੇ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਸਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਮਗ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਥਿੜਕਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਰਸਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਵ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਸਭ ਕੁਝ ਅਰੰਭਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਵੇਂ ਪਰ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਦਾਰਨਿਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਥਾਂ_ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕੋਈ ਏਥੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਧੱਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਘਿਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਦੇ ਹੀ ਹਾਂ, ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਜਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾੜਾ ਕਿੰਵ ਕਰੇ? ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ। ਪਰ ਸਾਰੇ ਸਮੁੱਚੇ ਇਕ ਦੀ ਜੁਗਤ ਵਿਚ ਇੱਕਠੇ ਹੀ ਖਿੱਚਾਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਸੇ ਦ੍ਰਿਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਇੰਵ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੀਏ। ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਾਲੇ ਫੁਰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ

ਅਤੇ ਇਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਓ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਗਰਮ ਜੋ਼ੀ ਦਿਖਾਓਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵੀ ਇਸ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਨਾਂ ਫੁਰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇ ਨਾ ਸੁੱਟੋ, ਆਪਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਹੱਥ ਫੈਲਾਏ, ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ।

ਆਰਥਰ ਨੇ ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਇਕ ਹੀ ਰਾਹ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਵਾਕ ਅ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਕਲਾ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ ਨਾਮ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਲੋਚਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮਾਪਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਗਾਇਕ ਆਦਿ ਮਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਇੱਥੇ ਪੁੱਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਕਲਾ ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੁਣ ਤਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਗਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਚੰਗੇਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਗੱਲ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੈਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਹੌਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਹੀ ਰੁਚੀ ਰੱਖਦਾ ਰਿਹਾ ?

ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਨਿਯਮਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਇੱਕਤਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਕਰ ਇੰਞ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਭਗਦੜ ਮਚ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰੀ ਤਲ ਨਾਲੋਂ ਕਾਂ ੀ ਅਧਿਕ ਹੈ। ਕੁਝ ਮੁੜ ਕੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਚੇਰੇ ਤਲ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਜਾਂ ਜੁਮੈਟਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਵਿਵ ਵਿਆਪੀ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ (Universal Symbols) ਵਿਚ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਭਾ ਾ ਦੇ ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਕਾ ੀ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ (Akashic Records) ਪੜ੍ਹਨਾ ਲੋਚਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵ ਵਿਆਪੀ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਲਿਖਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਕਾ ੀ ਰਿਕਾਰਡ ਇਕ ਰੂਹ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਅਤੇ ਫੁਰਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿਆਹੀ ਅਤੇ ਕਲਮ ਦੀ ਥਾਂ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਮਿਟਣ ਵਾਲੀ ਛਾਪ ਨਾਲ ਛੱਪੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਵਿ ੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਰੁਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਸ੍ਰਿਟੀ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਨਵੇਂ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਵਿਚਾਰ ਲੋਚਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਰਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਵਿਵ ਵਿਆਪੀ ਨਿਯਮ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਚੰਗਿਆਈ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਵਿਵ ਵਿਆਪੀ ਨਿਯਮ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿ ਾ ਪ੍ਰੇਮ (Love) ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇਂ ਵਿਚ ਭੁਲਾ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿ ਾ ਇਸ ਲਈ ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜੁਗਤ ਖੇਰੂੰ-ਖੇਰੂੰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਭੌਤਿਕ ਖਿੱਚ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰੂ ਗੁਣ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਧਰਤੀ ਤਲ ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਕ ਰੂਹ ਦੀ ਦੂਜੀ ਰੂਹ ਲਈ ਖਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਰੂਹਾਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦੇ ਖੁਰਦਰੇ ਸਿਰੇ ਖੁਰਚਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਬਣ ਸਕੀਏ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਹਿਲੋਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹਿਰ ਸਮਝ ਪਰੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਆਪਣੀ ੁੱਧਤਾ ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਭਾਵਨਾ ਸਹਿਤ ਭਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਵਰਤਾਅ ਅਤੇ ਸਲੂਕ ਦੇ ਖੁਰਦਰੇ ਸਿਰੇ ਖੁਰਚੇ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਕਾ ੀ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ (Records) ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਹਰ ਇਕ ਕਰਮ, ਫੁਰਨੇ ਤੇ ਅਮਲ ਰਾਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਭੈੜੇ ਅਕਾ ੀ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਇਕੋ ਇੱਕ ਢੰਗ ਹੈ ਅਸੀਂ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਕਰੀਏ। ਹਰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕਰਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸਾਡੇ ਲੇਖੇ ਵਿਚ ਛੱਪ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਆਪ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪ ਹੀ ਨਿਰਨਾਇਕ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈਂ ੈਸਲਾ ਸਾਨੂੰ ਕਰੜਾ ਦਿੱਸੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਨਿਰਨਾਇਕ ਵੀ ਸਾਡੀ ਚੇਤਨਾ (Conscience) ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਅਸੀਂ ਭੱਜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਸਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਦੀਵ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਲਿਖਦੇ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।

ਆਰਥਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੂਹਾਨੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਜਬ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਏਥੇ ਸਿੱਖੇ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰਿਟੀ ਦੀ ਸਚਾਈ ਦੇ ਗਿਆਨ ਸੰਬੰਧੀ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸੂਖਮ ਗਿਆਨ ਖੋਜ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਰੂਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਜੁਗਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਤਨਾਂ ਦੀ ਕੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਉਲਾਰੂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿੱਚ ਰੂਹਾਂ ਉੱਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਪਾਂਦਾ।

ਰੂਹਾਨੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰਥਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਹ ਵਾਪਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਥੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਦੂਜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਏਥੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤਲ ਤੇ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖਿੱਚਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਏਥੇ ਬਹੁਤ ਖੋਜ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ, ਮਨੋ-ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਚਕਿਤਸਾ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗਦਿਆਂ ਜਾਂ ਸੁੱਤਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਝੁਕਾ ਭਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਿੱਸਣ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਚੇਤ ਅਤੇ ਅਚੇਤ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹੋ ਰੂਹਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੱਲ ਇੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁਝਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਹਾਂ ਇਹ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਰੁਝੀ ਹੋਈ ਥਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਕਿ ਸ੍ਰਿਟੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵੀ ਰੂਹਾਂ ਹੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ? ਤਾਂ ਆਰਥਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਾਰੂ ਉਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਏਥੋਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ। ਹਰ ਇਕ ਖੋਜ ਦਾ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਮਦਾ ਪੱਖ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਦ-ਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਖੋਜਾਂ ਕਈ ਵੇਰ ਲਤ ਦਿਮਾਂ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖਤਾ

ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਉਗਰਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਖਾਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਜਿਹੜੀ ਅਜੋਕੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਚੰਗੇਰੇ ਪੱਖ ਸੁਝਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਪਹਿਲੋਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਫੋੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਦੇ ਉਦਾਰਨਾਂ
(Examples of Incarnation)

ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ Good Friday ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਕੋਈ ਦੋ ਕੁ ਹਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਰਥ (Nazareth) ਤੋਂ ਜੀਸਸ (Jesus) ਨਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਦੀਵੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਜੋਂ ਫਾਂਸੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ।

ਕਈ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਹੋਰ ਮੁਹੱਜਾ (ਕਰਾਮਾਤਾਂ) ਦੱਸਣ ਲਈ ਉਹ ਫਾਂਸੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਟਾ ਲਏਗਾ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਅਦਰ ਵਾਲਾ ਈਸਾ (Christ) ਮੌਤ ਤੋਂ ਅਣਛੋਹਿਆ ਰਿਹਾ। ਸੂਖਮ ਰੂਪ (Astral Form) ਵਿਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੀਵਨ ਸਦੀਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਸੱਚਾ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਦੀਵੀ, ਜੀਵਿਤ ਰੂਹ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਸਚਾਈ ਦਰਸਾਈ ਇੰਞ ਉਹ ਦੇਹਧਾਰੀ ਜੀਸ ਅਤੇ ਈਸਾ ਚੇਤਨਾ (Christ Consciousness) ਵਜੋਂ ਅਮਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਦੀਵਤਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਹੀ ਰੱਬ ਦੀ ਕਤੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸੇਂਟ ਪਾਲ ਬਾਬਤ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਸਾ ਦਾ ਸਾ ਾਤਕਾਰ (Vision) ਦਮਸਕਸ (Damascus) ਦੀ ਸੜਕ ਤੇ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਜੀਸਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਈਸਾ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ। ਇਹ ਉਹ ਝਲਕਾਰਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਦੇਹਧਾਰੀ ਜੀਸਸ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੀਸਸ ਉਸ ਲੰਮੀ ਕਤਾਰ ਦੀ ਇਕ ਹੋਂਦ/ਰੂਹ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਆਦਿ ਤੋਂ ਉਤਪਨ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਹਧਾਰੀ ਬਣਦੀ ਰਹੀ। ਉਹੀ ਬੁੱਧ, ਮਸੀਹ, ਉਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਸੀ। ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਅਦਰ ਲੋਚਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ- ਇਕ ਵੱਡਾ ਭਰਾ, ਇਕ ਚੰਗਾ ਮਿੱਤਰ, ਾਂਤੀ ਦਾ ਸਾਗਰ, ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਮੂਰਤੀ, ਰੱਬ ਦਾ ਪੁੱਤਰ।

ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰੱਬ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਧੀਆਂ ਹਾਂ। ਰਕ ਕੇਵਲ ਇਤਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਸਸ ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਗੂ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਭਲਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਬੁਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੁਰਾ ਨਾ ਬੋਲੋ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ, ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੋਗੇ।

ਈਸਾ ਦੀ ਰੂਹ ਜਿਊਂਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਚਿਰ ਵਾਸਤੇ ਨੈਰਥ ਦੇ ਜੀਸਸ ਅਦਰ ਰਹੀ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇਹ ਧਾਰੀਆਂ ਵਿਚਲੀ ਆਤਮਾ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਰੱਬ ਦਾ ਅ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਕੁ ਸੰਘਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬਣ ਜਾਈਏ ਜਿਵੇਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ, ੁੱਧ ਤੇ ਸੱਚ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪੜੋਸੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰ ਕਰੀਏ।

ਈਸਟਰ ਮਾਰਨਿੰਗ (Easter Morning) ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਆਰਥਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਉਸ ਸੋਹਣੀ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਬਰਸੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਰੀਰੀ (Disembodied) ਈਸਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਬਰ ਤੋਂ ਉਠਿਆ। ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਪੈਲਸਟੀਨੀਅਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਸਿਆ। ੱਕੀ ਸੁਭਾ ਦੇ ਥਾਮਸ (Thomas) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮ ਭੀ ਦੱਸੇ। ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਦੇਸ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਅਤੇ ਮਨ, ਬੁੱਧੀ ਸਣੇ ਸਰੀਰਿਕ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਜੀਸਸ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਕਰਤੇ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਅ/ਈਸਾ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਅਮਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਹ ਦਾ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਸ ਈਸਾ ਦੇ ਕਈ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜੀਸਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਉਹ ਹੋਰ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਿਪੁਨਤਾ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮਾਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਮਾਇਆਵੀ ਖਿੱਚਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਨਿਪੁਨਤਾ ਵਾਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਜੀਵਨ ਜੀਵਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵੇਰ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੀਸਸ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਅਦਰ ਈਸਾ-ਚੇਤਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਤੇ ਸ੍ਰੇਠ ਬਣਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹੀ ਸਰੀਰੀ ਖਿੱਚਾਂ

ਜੀਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮੋਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਿੱਚਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਉੱਚੇ ਆਚਰਨ ਨਾਲ ਜੀਅ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਸੰਪੂਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਆਰਥਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਪੁਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮ ਏਨੇ ਭੈੜੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਜਨਮ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਨਿਪੁਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਛੋਗੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ? ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾਂਹ ਦੋਵੇਂ ਆਖਾਂਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮ ਐਨੈ ਭੈੜੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਦਰ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਇਵਾਨਾ ਚੁਕਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਂ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਦਿਲੋਂ ਪਚਾਤਾਪ ਕਰ ਕੇ ਬ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਏਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਜੀਸਸ ਨੇ ਘੋਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਪਿੱਛੋਂ ਮੁਤਬਰਿਕ ਰੂਹ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬ ਵਾਲੀ ਮੁਤਬਰਿਕ ਰੂਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ। ਇਸ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਹੀ ਕੇਵਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਂ ਕਰੋ ਸਗੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ। ਮੁੱਖ ਬਦ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੋ। ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ Here and Here After ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (Hypnotic Regression) ਪਿਛੋਂ ਹਟਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਯੋਗ ਨਿੰਦਰਾ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਈ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦੇਖੇ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਿੱਛੋਂ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵੇਖੇ ਜਨਮਾਂ ਦੀ ਪੁਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਮੈਂ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਇਕ ਆ੍ਮ ਵਿਚ ਚੌਂਕੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੈਠਿਆਂ ਤੱਕਿਆ, ਮੇਰੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਤੇ ਕਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਼ਰਾਕ ਵਜੋਂ ਕੰਦਮੂਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਸਾਂ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਪਿਡਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਮੈਂ ਵੀ ਇਕ ਹੋਰ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਯੋਗ ਨਿੰਦਰਾ

ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜੇਨ ਵਿਨਥਰੋਪ (Jane Winthrop) ਮੈਨੂੰ 25 ਕੁ ਸਾਲ ਅੱਗੇ ਲੈ ਗਈ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਮੈਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਆ੍ਰਮ ਵਿਚ ਸ ਾਂ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨਗੀ ਨਾਲ ਐਧਰ ਔਧਰ ਤੱਕਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸਾਂਭ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਜਪ ਦਾ ਮਤਰ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜੁਆਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਇੱਕ ਮ ਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਮਤਰ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਮੈਂ ਦੋ ਉਚਾਰ-ਖਡਾਂ ਵਾਲਾ ਮਤਰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਬੋਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਕਦੀ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਮੈਂ ਇਸ ਤਜਰਬੇ ਬਾਬਤ ਪਹਿਲੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਘੱਟ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਅਜਨਬੀ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਰਦੇਸ ਵਿਰਜੀਨੀਆਂ ਬੀਚ (Virginia Beach) ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾ ਡਾਕਟਰ ਆਈ.ਸੀ. ਰਮਾ ਕਰ ਕੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਦੇਪੁਰ ਤੋਂ ਵਿਰਜੀਨੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੇਠ ਪ੍ਰੈਸਰ ਵੱਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਵਿ ੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਛਾ ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਦੱਸੇ ਕਿ ਮੇਰਾ ਉਹ ਮਤਰ ਕੀ ਸੀ? ਡਾ. ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਇਕ ਰੂਹ ਦੀਆਂ ਰੱਬ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਲਹਿਰਾਂ (Vibrations) ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ।

ਦੋ ਹੰਤਿਆਂ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਵਿਰਜੀਨੀਆਂ ਬੀਚ ਆਪਣੀ ਵਹੁਟੀ ਸਮੇਤ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਐਵੇਂ ਸਰਸਰੀ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਤਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਡਾ. ਰਮਾ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਥੇ ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਕਾਗ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਉੱਤੇ ਦੋ ਉਚਾਰ-ਖਡਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਬਦ ਵਜੋਂ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਹੈਰਾਨਗੀ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਉਚਾਰ-ਖਡ ਮੈਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਯੋਗ ਨਿੰਦਰਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਚਾਰੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰੋਨਾ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਹੁਣ ਉਹੀ ਮਤਰ ਉਚਾਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਦੀ ਰੂਹ ਨੇ ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਸੰਬੰਧੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇੰਞ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਿਮਾਲਿਆ ਤੇ ਇਕ ਵੇਰ ਗੁਰੂ ਸੈਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਦੇਹਧਾਰੀ ਜਨਮ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਗੁਰੂ ਸਾਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ ਜਦ ਤੀਕ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਛੱਡ ਕੇ ਰੂਹ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠੀ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੂੰ ਇਕ ਜਵਾਨ ਲੜਕਾ ਸੈਂ ਤੇ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਇਕ ਬੁੱਢਾ ਵਿਅਕਤੀ।

ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਲੇਖਕਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਜਨਮ ਸੰਬੰਧੀ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਕੁਝ ਹਿਚਕਚਾਉਂਦੀ ਹਾਂ ਪਰ ਾਇਦ ਇੰਞ ਕੀਤਿਆਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਚੇਤ ਮਨ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਾਹਿਤ ਕਰੇ। ਇਹ ਪੁਰਾਣੇ ਜਨਮ ਦੀ ਯਾਦ ਕੇਵਲ ਪਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲੋਂ_ਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਜ ਜਾਂ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੈਥੇਲਿਹਮ (Bethelehem) ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਕੁਟੀਆ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੁਝ ਗਿਆਨਵਾਨ ਮਨੁੱਖਾਂ (Wisemen) ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨੇੜੇ ਹੀ ਇਕ ਬੱਚੇ (Baby) ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਪਾਸੋਂ ਉਸ ਭੀੜ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਗੀ ਜਿਹੜੀ ਬੈਥੇ ਲਿਹਮ ਅਤੇ ਜੇਰੋਸਲਿਮ ਵਿਚਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸਰੋਵਰ ਤੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨੁਹਾਉਂਦਿਆਂ ਵੇ ਖਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਨਾਂਹ-ਨੁੱਕਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੈਂ ਇੰਞ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਰਕਾਰ ਅਸੀਂ ਸੜਕ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਹੀ ਰੂਹ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਦੀ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਧਿਆਨ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇ ਖਿਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚਾ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਜਵਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਉਹ ਡੈੱਡ ਸੀ (Dead Sea) ਦੇ ਨੇੜੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਮੇਰੀ ਦਿਲੀ ਇੱਛਾ ਹੋਈ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵੱਲ ਦੌੜੀ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਹੈੱਡ ਜੇਨ ਵਿਨਥ੍ਰਾਪ (Jane Winthrop) ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਯੋਗ ਨਿੰਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਉਪਰਲੀ

ਘਟਨਾ ਦਾ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸਾ ਮੁੜ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਵਿਚ ਲਿਆਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜੀਸਸ ਨੂੰ ਘੇਰੀ ਭੀੜ ਪਾਸ ਮੈਂ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਵਿਚੋਂ ਮੈਂ ਵੀ ਇਕ ਬਣ ਗਈ। ਫਿਰ ਉਹ ਜੀਸਸ ਨਾਲ ਬੈਥਨੀ (Bethany) ਦੇ ਇਕ ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਮੈਂ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਲੈਰਸ (Lezarus) ਦੀ ਭੈਣ ਸਾਂ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਮੈਂ ਮੇਰੀ (Mery) ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾਰਥਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਉਥੇ ਬੈਠੀਆਂ ਸਨ। ਲੈਰਸ, ਜੀਸ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਦੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਿੱਛੋਂ ਜੀਸਸ ਨੇ ਮੁੜ ਜਿਉਂਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਸੋਚਣਾ ੂਲ ਸੀ ਸੋ ਇਹ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਤੀਕ ਹੀ ਰੱਖੀ ਪਰ Here & Hereafter ਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਛਪਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲੀ ਚਿੱਠੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੀ ਉਸ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਨਬੀ ਪਾਠਕ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਪੱਖੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕਦੀ ਲੈਰਸ ਦੀ ਭੈਣ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੰਤਿਆਂ ਪਿਛੋਂ ਮੈਂ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ 'THe Aquarian Gospel of Jesus The Chirist' ਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਰੀਦੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਦੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿਚ ਲੇਵੀ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਨੁਭਵ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਕ ਥਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਈ ਕਿ ਲੈਰਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਭੈਣਾਂ-ਮਾਰਥਾ, ਮੇਰੀ ਤੇ ਰੂਥ ਦਾ ਕਿਰ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤੀਜੀ ਭੈਣ ਰੂਥ ਬਾਬਤ ਲਿਖਾਰੀ ਲੇਵੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੀਸਸ ਪਾਸ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਜੀਸਸ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਲੇਵੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਜੀਸਸ ਨੇ ਰੂਥ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਪਾਸ ਪਰਤਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇੰਝ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਵੀ ਜੀਸਸ ਦੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਦੋਵੇਂ ਜੀਸਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਰਹੇ।

ਮਾਰਚ 7, 1971 ਨੂੰ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਨੇ ਮੇਰੇ ਟਾਈਪ ਰਾਈਟਰ ਤੇ ਇੰਞ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੇਰੇ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਦੀ ਿੰਦਗੀ ਬਾਬਤ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛੁਕ ਹੈਂ, ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁ ਉਸ ਬਾਬਤ ਯਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ

ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਆਰਥਰ ਫੋਰਡ ਵਜੋਂ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਮੈਂ ਥਾਈਲੈਂਡ ਵਿਚ ਬੋਧੀ ਸਾਧੂ ਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਕਿਧਰੇ ਤਿਆਗੀ ਸਾਂ। ਇਹ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਪਹਿਲੋਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਇਕ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਰੂਥ ਦਾ ਵੀ ਹੋਲੀ ਲੈਂਡ (Holy Land) ਭਾਵ ਪੈਲਿਸਟਾਈਨ ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਰਥਾ, ਮੇਰੀ ਅਤੇ ਲੈਜਾਰਸ ਦਾ ਵੀ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਬੜਾ ਹੀ ਕਰੜਾ ਤਾਂ ਸੀ ਪਰ ਉਤਾਹ ਜਨਕ ਵੀ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਜੀਸਸ ਦਾ ਪਾਦਰੀ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਜੀਸਸ ਨਾਲੋਂ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕਾਂੀ ਵੱਡਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਓਦੋਂ ਜੀਵਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜੀਸਸ ਨੂੰ ਸੂਲੀ ਤੇ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਜੀਸਸ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਤੂੰ ਇਕ ਬੱਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਞ ਹੀ ਮੇਰੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਤੈਥੋਂ ਵੱਡੇ ਤੇ ਕੁਝ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਬੈਰਲਿਨ ਤੋਂ ਬੈਥਨੀ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਲੈਰਸ ਨੂੰ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਸਰੀਰ ਛੱਡ ਗਿਆ।

ਲੈਰਸ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਦੰਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸਗੋਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਿਉਂਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਰੂਹਾਨੀ ਤਲ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁੜ ਕੇ ਭੌਤਿਕ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜੀਅ ਉਠਿਆ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਇੰਞ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੈ॥ *ਅਙ 1142*

ਦੋਵੇਂ ਨਸਲੀ (ਜਾਤੀ) ਕਰਮ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਰਮ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਹੀ ਭੋਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਰਮ ਭੋਗ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

1971 ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਚ ਆਰਥਰ ਨੇ ਪੈਲਿਸਟਾਈਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਜੀਵਨੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਲੈਰਸ ਦੀ ਭੈਣ ਸੈਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸਾਂ। ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਲੈਰਸ, ਮੇਰੀ ਤੇ ਮਾਰਥਾ ਵਾਂਗ ਸੁਅਛ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਕਿਰ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੀ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਵਾਂਗ ਅਵਸਰ ਮਿਲੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਨਾ ਉਠਾਇਆ। ਮੈਂ ਜੀਸਸ ਦਾ ਪੈਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਾਂ

ਵਡਿਆਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸਰੀਰੀ ਸੁਆਦਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਨ ਜਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਆ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਪਰਸੁਆਰਥ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੁਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਰੂਹ ਲਈ ਸੰਜਮ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਥੇ ਰੂਹ ਤਲ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਧੋ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਪਰਸੁਆਰਥ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆ ਸਕੀਏ।

ਹਰ ਇਕ ਰੂਹ ਦੇ ਅਦਰ ਚੰਗਿਆਈ ਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੋਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੇ ਅ ਹਾਂ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਨਿਾਨ (Fingerprints) ਵਾਂਗ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਇਕ ਰੂਹ ਦਾ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਕਰਤੱਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰਥਰ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਦਰਗਾਹੀ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਬਾਬਤ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਵੇਰਵਾ ਮਗਣ ਤੇ ਉਸ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰੰਭ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਜਾਮੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿੱਥ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੁਝ ਕੁ ਘਟਿਆਂ ਜਾਂ ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ ਹੰਤਿਆਂ ਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਤਾ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਪਚਾਤਾਪ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਜਿਹੜੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਦੁੱਖਾਂ ਕਲੇਾਂ ਤੋਂ ਥੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਰਾਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਮਗਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਰੂਹ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਪੱਖ ਇਸ ਨਿਰਨੇ ਵਿਚ ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਮਾਂ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛੁਕ ਇਸਤਰੀ ਪਾਸ, ਆਉਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮੌਕੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਲਈ ਮਾਵਾਂ ਬਣਨ ਦੀ ਵੀ ਨਿਯਮਬੱਧ ਪ੍ਰਨਾਲੀ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸਤਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਰੂਹ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਭਗਤ ਜਨ ਬੱਚਾ ਜਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖਦੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ

ਕੇਵਲ ਕਾਮੁਕ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਉੱਤਮ ਧਾਰਮਿਕ ਰੂਹਾਂ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਨ (Classification) ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇਥੇ ਹੀ ਨਿਚਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹੇਂ ਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈੱਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਾਲੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਉਦੇ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਕ ਮੀਨ (Computer) ਵਾਂਗ ਤਰਤੀਬ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਥੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਦੀ ਰੂਹ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਗਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਪੇ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਹੜੀ ਰੂਹ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋ ਰੂਹਾਂ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਉਸ ਰੂਹ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਜੋੜੇ ਦਾ ਪਹਿਲੋਂ ਕੋਈ ਕਰਮ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਗੱਲ ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਚੋਣ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਇਥੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਾਜਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਜਾਮਾਂ ਧਾਰਨ ਲਈ ਹਰ ਮਿਲਦੇ ਮੌਕੇ ਦਾਂ ਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਇਥੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁੜ ਜਨਮ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹੀ ਅਪਾਹਜ, ੰਕੀਰ, ਲੂਲ੍ਹੇ, ਲੰਗੜੇ, ਚੋਰ ਤੇ ਧਾੜਵੀ ਆਦਿ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਚੁਕਤਾ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਅਬਦਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਈ ਉਦਾਹਰਨ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰੱਬ ਦੀ ਬ ਹੋ ਜਾਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਈ ਰੂਹ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਰੂਹ ਬ ਦੀ ਪਾਤਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮ ਚੱਕਰ ਦੇ ਪਜੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਗਜੀਵਨ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿਓ ਮਨ ਮਾਝਾ॥
ਧਰਮ ਰਾਇ ਦੁਰਿ ਕਾਗਦ ਫਾਰੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਲੇਖਾ ਸਮਝਾ ॥

(ਅਗ ੬★8)

ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਕਿ ਸਾਰਾ ਗਿਆਨ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਆਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿੰਵ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਤਾਂ ਜੁਆਬ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਾਸੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹਾਂ ਉਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵਿਦੇਸੀ ਸਾਂ।

ਡਡਾ ਡੇਰਾ ਇਹੁ ਨਹੀ ਜਹ ਡੇਰਾ ਤਹ ਜਾਨੁ॥

ਉਆ ਡੇਰਾ ਕਾ ਸੰਜਮੋ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨੁ॥ (ਅਗ 25੬)

ਇਥੇ ਜਿਹੜੇ ਵਚਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਯਤਨੀਲ ਰਹੇ ਪਰ ਅੰਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਮਾਯੂਸ ਹੋ ਕੇ ਹਾਰ ਪਿਛੋਂ ਇਥੇ ਪੁੱਜਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਸਮਾਂ, ੈਸਲੇ, ਨਿਚੇ ਤੇ ਵਾਇਦੇ ਕਰ ਕੇ ਇਥੋਂ ਗਏ ਸੀ ਉਹ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਆਂ। ਉਹ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦੁੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਕੀ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਆਰਥਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰੀਰਧਾਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹਰ ਲਤੀ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਸੋਧ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਦਰ ਦੀ ਾਂਤ, ਧੀਮੀ ਅਵਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸੁਆਦਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕੇ।

ਉਚੇ ਤਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗ੍ਰਹਿ
(Higher Planes & Other Planets)

ਉਚੇਰੇ ਤਲ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਚੇਰੀ ਦਰਜੇ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਜਾਂ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਤਲ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਥਾਂ ਤਾਂ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ ਪਰ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਤਲ ਐਨਾ ਸੂਖਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲ ਬਿਨਾਂ ਕਮਾਈ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਉਚੇਰੇ ਤਲ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਲਈ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਤਲ ਤੇ ਆਉਣਾ ਕੋਈ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਤਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਤਲ ਦਾ। ਉਚੇਰੇ ਪੱਧਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਪੱਧਰ ਤੀਕ ਉਦੋਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਕੇ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਰਦਰੇ ਸਿਰੇ ਹਮਵਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੱਕੀ ਐਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੂਖਮ ਭਾਵ (Esoteric Sense) ਵਿਚ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੱਧਰ ਤਾਂ ਇਕੋ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਚੇਤਨਾ ਉਚੇਰੀ ਜਾਂ ਨੀਵੀਂ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਅਤਰ ਨੂੰ ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਪਰ ਉਦਾਹਰਨ ਵੱਜੋਂ ਇਕ ਹੀਲੀਅਮ ਗੈਸ ਨਾਲ ਭਰੇ ਬਾਰੇ ਬਾਬਤ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੀਨ ਤੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਤੇ ਛੂਹਣ ਦੀ ਵਸਤੂ

ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਡੋਰੀ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਉੱਡਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੌਤ ਸਮੇਂ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਸੂਖਮ ਪ੍ਰਕਾ ਡੋਰ (SIL-VER CORD) ਦੇ ਕੱਟ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਰੂਹ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਰਾ ਉੱਪਰ ਹੀ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੀਕ ਉਹ ਪਤਲੇ ਸੂਖਮ ਵਾਯੂ ਮਡਲ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਛੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਖਲੋਤਾ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਜਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਬਾਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਦ੍ਰਿਟੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜੀਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਕੁ ਸਮੇਂ ਪਿਛੋਂ ਧਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਾਰੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕਤਾ ਸਦਕਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਥੱਲੇ ਮੀਨ ਤੇ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਧਰਤੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਉਦਾਹਰਨ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਕੋਝਾ ਜਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸੀਮਿਤ ਮਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਉਚੇਰੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਰੂਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵਿਤ ਤੇ ਸੁਚੇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ। ਆਰਥਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਬੰਧਨ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕਤਨਾਵਾਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ ਪਰ ਲਿਲੀ ਜਦੋਂ ਉਚੇਰੀ ਚੇਤਨਾ ਪੱਧਤੀ ਤੇ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਭੌਤਿਕ ਾਹਾਂ ਤੇ ਬੰਧਨਾ ਦੀਆਂ ਖਿੱਚਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਈ ਵੇਰ ਰੂਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਜਨਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੇਤਨਾ ਵਿਚ ਮਗਲ-ਗ੍ਰਹਿ ਯੁਰੇਨਸ (Uranus) ਜਾਂ ਹੋਰ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਰਥਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਚੇਤਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਈਆਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿਚ ਚੇਤਨਾ ਉਚੇਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਵਿਚ ਨੀਵੀਂ।

ਫਿਰ ਆਰਥਰ ਨੇ ਉਚੇਰੀ ਪੱਧਤੀ ਬਾਬਤ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤੀਕ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਵਿਕਸਿਤ ਰੂਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਸਿੱਧ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਲਿਲੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਸ

ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਬਕ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਜਨਮ ਲੈਣ ਜਾਂ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਅਵਸਥਾ ਵੱਲ ਸੰਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਲਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਵਿਚ ਹਲਕਾਪਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇੰਞ ਆਪਣੇ ਫੁਰਨਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਜਤਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਚੇਤਨਾ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਾਲੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਤੋੜ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

ਫਿਰ ਅਸੀਂ ੁੱਧ ਅਕਾਰੀ ਮਡਲ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਕੁਝ ਕੁ ਇੱਕਲਪੁਣੇ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਥੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਫੁਰਨਿਆਂ ਦੇ ਆਦੀ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਕੁ ਸਮੇਂ ਪਿਛੋਂ ਅਸੀਂ ਬਾਹਰਲੇ ਵਾਯੂ ਮਡਲ ਵਿਚ ਤੈਰ ਰਹੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਇਤਨੀ ਆਿਦਾ ਕੰਪਨ ਮਾਤਰਾ (Frequency) ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਸਰੀਰੇ ਮਨੁੱਖ ਸਮਝ ਸੱਕੇ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਯੁਰੇਨਸ ਮਗਲ-ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਮਡਲ ਵਿਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਐਨੀਆਂ ਤੀਬਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਿੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰ ਸੱਕੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੁਝ ਦੇਰ ਠਹਿਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਿਛੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੂਰਜ ਮਡਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰਹਿ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਉਚੇਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਪਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਰੀਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੇ ਤਲਾਂ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹਾਂ। ਿਰਕ ਕੇਵਲ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅਕਾਰੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਰੀਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਫੁਰਨਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਰ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜੁਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਕੁ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਸੂਖਮ ਅਤੇ ਸੁਖਾਵੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤੀਬਰ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਖਿੱਚਾਂ ਭਰੀਆਂ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਣਾ ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਏਕਤਾ

ਸਮਝ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕੀਏ।

ਲਿਲੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੂਜੇ ਤਲ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਕਲ ਬਦਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਰੇ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਗੋਂ ਲੋਅ (Light) ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸੌਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰੂਪ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ (Ego) ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪੇ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਕਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਤਲ ਤੇ ਕਈ ਰੂਹਾਂ ਬਹੁਤ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਦਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਲੋਚਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਗਿਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਰੂ ਵਿਚ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਚਿੰਗਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ ਪਰ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਸਾਡਾ ਜੀਵਨ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਧਰਤੀ ਤਲ ਤੇ ਅਤੇ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਗੁਜਰਿਆ ਹਰ ਇਕ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜਤਾ (Personality) ਵਜੋਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਲਿਆ । ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਨਮ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਆਪ ਹੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸੋ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਉਹ ਕੁਝ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਇਕ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਰੂ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਰੂਹ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਰੂਹ (Duplicate Copy) ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਸੰਪੂਰਨ ਚਿਣਗਾਂ (Sparks) ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਧਰਤੀ ਤਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਲੋਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਲੋਭ ਦਾ ਕਿਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੇਗਾ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਬਣਨਾ ਚਾਹੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਦਰ ਲੋਭਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਕੇ ਵੇਖ ਲਵੇ।

ਉਚੇਰੇ ਮਡਲਾਂ ਬਾਬਤ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਥੋਂ ਅਸੀਂ ਵਾਪਸ ਮਨੁੱਖ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਲਈ ਜਾਂ ਤੀਜੇ ਤੇ ਚੌਥੇ ਪੜਾਅ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪੜਾਅ ਆਪਸ ਵਿਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਰਕ ਇਤਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਸੂਖਮ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਚੇਰੀਆਂ ਚਾਲ ਵਾਲੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਮੀਲ-ਪੱਥਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੂਖਮ ਚਾਲ ਵਾਲੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਧੁਨੀ

ਅਤੇ ਲੋਅ ਆਖੋਗੇ। ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਕਰਕੇ ਧੁਨੀ ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਅ (Sound and light)। ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਂਞ ਭੌਤਿਕ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲਹਿਰਾਂ ਮਾਰ ਦੇਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਸਦਾ ਲਈ ਬੋਲ਼ਾ ਬਣਾ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਚੇਰੀਆਂ ਚਾਲ ਵਾਲੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤਰਲ (Fluid) ਦੇ ਅ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇੰਞ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮੁੱਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਹ ਤੀਜਾ ਪੜਾਅ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਅਸੀਂ ਮਾਰ (Mars), ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ (Jupiter), ਕਰ (Venus), ਮਗਲ (Uranus) ਆਦਿ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਵਸੇਬਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਹ ਵਸੇਬਾ ਭੌਤਿਕ ਭਾਵ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਗੋਂ ਉਚੇਰੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਜੀਵਾਣੂ (Life Forms) ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗ੍ਰਹਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਉੱਪਰ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਜੀਵਨ ਤੱਤ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਜੁਗਤ ਦੇ ਉਚੇਰੇ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੜਾਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਮਗਲ ਗ੍ਰਹਿ (Uranus) ਵਿੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿੇ ਵਿਕਾਸੀਲ ਨੀ ਗ੍ਰਹਿ (Saturn) ਹੈ। ਨੀ ਵਿਚ ਨੀਵੀਂ ਚੇਤਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ੁੱਧ ਫੁਰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਰੂਥ ਦੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਆਰਥਰ, ਲਿਲੀ ਤੇ ਹੋਰ ਰੂਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿ ਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਤਲ ਵਾਂਗ ਭੌਤਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਾਸੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ (Original) ਜੀਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਕੇਵਲ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰਤੇ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਮਝ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸਕੀਏ।

ਫਿਰ ਉਸ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੂਜੇ ਸਿਤਾਰੇ (Other stars) ਧਰਤੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਧਰਤੀ-ਸਿੱਖਿਅਕ (Earth-Trained) ਰੂਹਾਂ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਧਰਤੀ ਤਲ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਦਾ ਪੜਾਅ ਤਮ ਕਰ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਹੋਰ ਵੀ ਬੇਅਤ ਰੂਹਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਸਦਾ ਹੀ ਅਕਾ ਵਿਚਲੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਰੂਹਾਨੀ ਟਿਕਾਣੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਰੂਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਕੁ ਸਿਤਾਰੇ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪਾਂ ਲਈ ਟਿਕਾਣੇ ਹਨ ਪਰ ਉਥੇ ਰੂਹਾਂ ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਵਾਂਗ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਣ। ਕਿਸੇ ਰੂਹ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਉਸ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਜੋ ਕੁਝ ਇਕ ਸਿਤਾਰੇ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦੂਜੇ ਸਿਤਾਰੇ ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਬਾਬਤ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅੱਖਾਂ, ਦੋ ਕੰਨ, ਇੱਕ ਨੱਕ, ਇੱਕ ਗਲਾ, ਦੋ ਲੱਤਾਂ, ਦੋ ਬਾਹਵਾਂ ਅਤੇ ਧੜ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇਹੋ ਹੀ ਇਕੋ ਢੰਗ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਰੂਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰੂਹਾਨੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ਪਰ ਮਗਲ ਜਾਂ ਨੀ ਜਾਂ ਅਕਾ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਤੇ ਇਹ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਅਪਨਾਏ ਜਾਂਦੇ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਹ ਵਿਚ ਸਾਂ ਤਾਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਫੇਫੜੇ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਪਪ ਸੀ ਪਰ ਕੁਝ ਕੁ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਿਲ ਜਾਂ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕੁਝ ਕੁ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਸੁਣਨ, ਚੱਲਣ ਤੇ ਜੀਵਨ ਜਿਊਂਣ ਲਈ ਇਕ ਬਹੁਤ ਸਧਾਰਨ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਵਿਧੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਰੂਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੂਜੇ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਤੇ ਵਾਸਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪੜਾਵਾਂ ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਕੁ ਘੱਟ ਉੱਨਤ ਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ। ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਦਰ ਰੱਬ ਦੀ ਧੜਕਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਲਿਕਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਿਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿਕ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਰ ਅਰੰਭ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਰੂਹਾਂ ਸਦਾ ਦੂਜਿਆਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਤੇ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀਆਂ ਤੇ ਮਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋਂਦ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿ ਹਨ ਜਿਥੇ ਰੂਹਾਂ ਵਿਚਾਰ-ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਸਰੀਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ

ਹਨ। ਕਈ ਵੇਰ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਉਚੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਧਰਤੀ ਹੋਂਦ ਵਾਲੀਆਂ ਉਹ ਰੂਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਚੇਰੇ ਪੜਾਅ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਹਿਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹੇ ਅਕਾਸ਼ੀ ਮਡਲ ਵਿਚ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪਹਿਲੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਅਜਿਹਾ ਸੰਰ ਵਿਵ ਵਿਆਪੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੌਥੇ ਜਾਂ ਪਜਵੇਂ ਪੜਾਅ ਤੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਈ ਵੇਰ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਕਈ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੇ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਇਕ ਉਚੇਰੀ ਚੇਤਨਾ ਵਾਲੀ ਰੂਹ ਆਪਣਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਲ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਪਰਦੇ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਨਿਪੁਨਤਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਪੱਟ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਅਜਿਹਾ ਪਰਮ ਸੁੱਖ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਇਕ ਗੱਲ ਇਥੇ ਸਿੱਖ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰੂਹਾਂ ਅਤਿਮ ਨਿਪੁਨਤਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੁੱਜਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਇਕ ਵੇਰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਜੀਵਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਛੇਵੇਂ ਪੜਾਅ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੋ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਿਧੀ ਜਾਂ ਸੰਕਲਪ ਜਾਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਣਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਪਚਾਤਾਪ ਬਾਕੀ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਏ। ਇੰਞ ਉਹ ਰੱਬ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਰੂਹਾਂ ਪਰਮ ਸੁੱਖ ਤੇ ਾਂਤੀ ਵਿਚ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਵੱਲ ਖਿੱਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਆਰੀ ਪੜਾਅ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਸੁਣੀ ਸੁਣਾਈ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਰਤਦੀਆਂ ਜਾਂ ਉਸ ਨਿਪੁਨਤਾ ਵਾਲੇ ਖਿਣ ਪਿਛੋਂ ਕਰਮ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

j j j

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਪਿਛਲੇ ਤਕਰੀਬਨ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਗੁਰ ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਅਤੇ ਚਲੰਤ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਟ੍ਰੈਕਟ ਲਿਖ ਕੇ ਧਾਰਮਕ ਜੋੜ ਮੇਲਿਆਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰੈਕਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ 98 ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ । ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਗਤਕਾ ਵੀ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ । ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਠੱਲ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਚੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਤਿ ਕੀਤੇ ਹਨ ।

1. ਸਭ ਦੁਟ ਝਖ ਮਾਰਾ ਗੁਰਬਖ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ।
2. ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਪੱਖ ।
3. ਕਾਮਰੇਡੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੌਤਕ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੱਗਾ ਅਤੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸਭਰਾ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ) (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ)
4. ਕਾਮਰੇਡੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੌਤਕ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ)
5. ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰੀ ।
6. ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਗੁਰ ਨਹੀ ਕੋਈ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੂਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ।
7. ਗੰਜੇ ਹੀਦਾਂ ਜੋਗੀ ਅਲ੍ਹਾ ਯਾਰ ਖਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਔਖੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਸਮੇਤ।
8. ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਧੂ ਦਯਾਨੰਦ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ।
9. ਪਥ ਕਰੂਗਾ ਫੈਸਲਾ
10. ਬਾਬੇ ਦੀ ਬਦਾਦ ਫੇਰੀ (ਅੱਖੀਂ ਦੇਖੀ ਹੱਡ ਬੀਤੀ)
11. ਤੇ ਸੰਤ ਭਲੇ ਗੁਰਸਿਖ ਹੈ (ਸਵ: ਸ੍. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ 1898-1992)
12. ਅਬਿਨਾਸੀ ਲੀਲ੍ਹਾ (ਅਮਰੀਕਨ ਲੇਖਿਕਾ ਰੂਥ ਮਾਂਟਗੁਮਰੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ)
13. ਗੁਰਮਤਿ ਸੇਧਾਂ (ਭਾਗ 1)
14. ਗੁਰਮਤਿ ਸੇਧਾਂ (ਭਾਗ 2)
15. ਗੁਰਮਤਿ ਸੇਧਾਂ (ਭਾਗ 3)
16. ਗੁਰਮਤਿ ਸੇਧਾਂ (ਭਾਗ 4)
17. ਨਕਲੀ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਬੋਧ
18. ਵਿਰਲੈ ਕਿਨੈ ਵਿਚਾਰਿਆ (ਇਕ ਪੜਚੋਲ) ਛਪਾਈ ਅਧੀਨ